

De roeping in Christus Jezus

Arthur Hale

Inhoud

- Voorwoord 1
1. Bekeer u en geloof het evangelie 2
 2. De gehoorzaamheid aan Christus 9
 3. Het voorbeeld van de vroege gemeente 12
 4. Eén voor allen 15
 5. De doop als heilmiddel 20
 6. De noodzaak van wedergeboorte 23
 7. De wet van Christus 26
 8. Het voorbeeld van de geloofsgetuigen 33
 9. De twee bouwers 36
 10. Het ware geloof in God 38
 11. Het dragen van het kruis 42
 12. Doe dit tot mijn gedachtenis 44
 13. De draden samengevlochten 47
 - Overzicht van Bijbelse beginselen 50

Alle Bijbelpassages zijn genomen uit de NBG'51 Vertaling,
tenzij anders aangegeven.

het volgende themanummer:

De gemeente van Christus

Versijning: april 2023

Voorwoord

Welk doel stond God voor ogen toen Hij de mens schiep, en zette op de aarde die Hij als een prachtige woonplaats voor hem in gereedheid had gebracht? Zonder Gods openbaring zouden we dit niet weten: "... zoals geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, alles wat God heeft bereid voor hen, die Hem liefhebben" (1 Kor 2:9). Met de wijsheid en goedheid die al Zijn werken kenmerken, heeft de HERE een plan ontworpen dat Paulus Zijn 'geheimenis' noemt, "de verborgen wijsheid van God, die God al van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid" (vs. 7). Dit plan beoogt de totstandbrenging van een geheel nieuwe familie uit de mensheid, die eeuwig in volmaaktheid en heerlijkheid zal leven: "Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren vóór de grondlegging van de wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht. In liefde heeft Hij ons tevoren ertoe bestemd als zonen van Hem te worden aangenomen door Jezus Christus, naar het welbehagen van zijn wil" (Efez 1:4,5).

Door middel van de boodschap van de Bijbel wordt ieder mens tot het Koninkrijk van God geroepen. De Bijbel leert u ook wat deze uitnodiging inhoudt, en wat God van u vraagt. U zou uzelf bedriegen als u meende dat er geen voorwaarden zijn. Het droevige feit al, dat Jezus zegt dat maar weinigen de weg naar het leven vinden, zou een waarschuwing moeten zijn dat verlossing uit de verdorvenheid van de tegenwoordige wereld niet vanzelfsprekend is. Hoe komt het dat, zoals Petrus eens schreef, (zelfs) "de rechtvaardige ternauwernood behouden wordt" (1 Pet 4:18)?

Gods verlangen mensen te bekleden met onvergankelijkheid en heerlijkheid is rijkelijk bewezen in de kruisdood van Zijn Zoon: "God echter bewijst Zijn liefde voor ons, doordat Christus, toen wij nog zondaars waren, voor ons gestorven is" (Rom 5:8). De moeilijkheden liggen eerder bij onszelf, ons egoïsme, onze eigenzinnigheid, die ons onbereidwillig maken in alle nederigheid echt tot Gods openbaring van Zijn wil en heilsplan te komen, vol verlangen onderwezen te worden en te doen wat van ons wordt gevraagd.

Het bestaan van de Bijbel legt de verantwoordelijkheid op u te weten te komen wat de Schepper van u vraagt, en biedt daarnaast de gelegenheid in dankbaar geloof en gehoorzaamheid Zijn liefdevolle roeping tot Zijn familie te beantwoorden. In dit themanummer zullen we de aard van Gods roeping, en de gevolgen hiervan, nader onderzoeken.

Arthur Hale

1. Bekeer u en geloof het evangelie

De noodzaak van een nieuwe levenskoers, gericht op Christus' komst.

Na vierhonderd jaar zond God voor het eerste weer een profeet tot Israël: Johannes de Doper kondigde de komst van de Messias en zijn Rijk aan, en deed in het vooruitzicht hiervan een krachtig beroep op zijn volk zich daarop voor te bereiden: "Bekeer u, want het Koninkrijk van de hemel is nabij gekomen" (Mat 3:2).

Kort daarna trad Jezus in de steden en dorpen van Galilea op met dezelfde boodschap. Hij verkondigde "de voleinding van de wereld", wanneer Hij in heerlijkheid zou verschijnen en een nieuwe heilsorde tot stand brengen, het lang beloofde Koninkrijk van zijn Vader in de hemel. Zijn koninklijke aanwezigheid onder zijn volk, waarvan zijn grote wonderen van genezing getuigden, was het voorspel op de volle manifestatie van zijn Rijk. Het evangelie biedt mensen de gelegenheid nu al langs die weg naar het Koninkrijk te gaan. Daarvoor is bekering nodig, een nieuwe richting met het leven inslaan door een volledig op God gerichte wijze van denken en doen.

Door middel van Christus, de apostelen en Gods geschreven Woord, is deze roeping tot Gods Koninkrijk, zo vol toezeggingen van zegen, maar tegelijkertijd met persoonlijke verplichtingen, ook tot óns gekomen. Omdat Gods Koninkrijk intussen zoveel dichterbij is gekomen in de tijd, is de roeping daartoe actueler dan ooit.

Het optreden van God

Omdat hij optrad in de lijn van Gods profeten in Israël, was het niet nodig dat Johannes zijn volksgenoten meedeelde dat God van plan was Zijn Koninkrijk op aarde te vestigen. Vanwege hun vertrouwde met de Schrift wisten zij wat God daarin beloofd had: dat Hij Koning zal worden over de gehele aarde, dat Hij zal heersen door de Messias van Israël, en dat de zetel van Zijn Rijk Jeruzalem zal zijn, vanwaar Zijn Wet alle aardbewoners bekend zal worden gemaakt.

Niet Gods aangekondigde voornemen de menselijke samenleving te zuiveren, maar de praktische gevolgen hiervan voor het individu bepaalden de inhoud van Johannes' boodschap. De profeten hadden verteld dat de komst van Gods Koninkrijk op aarde niets minder zou betekenen dan het optreden van de levende God in de wereld: "Zeg onder de volken: De HERE is Koning ... laat de hemel zich verheugen, de aarde juichen ... voor de HERE, want Hij komt, want Hij komt om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten in gerechtigheid en de volken in zijn trouw" (Ps 96:10-13; Jes 52:7). Het is deze confrontatie tussen de levende God en de tot sterven gedoemde, zondige mens die Johannes' boodschap zo geladen

maakt en zijn waarschuwingen verklaart. "Maar wie kan de dag van zijn komst verdragen, en wie zal bestaan als Hij verschijnt?" had Israëls laatste profeet Maleachi gevraagd (Mal 3:2). Ieder voor zich moet het antwoord hierop geven, leerde Johannes, en sprak op onverholen wijze van 'de komende toorn', en maakte met een aantal beelden duidelijk wat onrechtvaardigen hebben te verwachten:

De bijl ligt al aan de wortel van de bomen; iedere boom dan, die geen goede vruchten voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. (Mat 3:10)

De wan is in zijn hand en Hij zal zijn dorsvloer geheel zuiveren en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal Hij verbranden met onuitblusbaar vuur. (Mat 3:12)

Wat moest een Israëliet dan doen "om de komende toorn te ontgaan"? De waarheid van de boodschap van Gods profeet geloven; zijn zonden openlijk belijden voor God in aanwezigheid van Johannes of een van zijn discipelen; dankbaar gebruik maken van Gods voorziening in reiniging van zonde door zich te laten onderdompelen in de Jordaan; en in de verwachting van de ontmoeting met de Koning die zal komen de morele vrucht voortbrengen "die aan de bekering beantwoordt" (Mat 3:8).

Lang niet iedereen was bereid gehoor te geven aan Gods oproep door Zijn profeet Johannes, en er valt lering te trekken uit het feit dat zich onder de ongehoorzamen de invloedrijkste godsdienstige leraars en leiders bevonden: "En toen al het volk dit hoorde [wat Jezus over Johannes de Doper als profeet zei] en ook de tollenaars, hebben zij God gerechtvaardigd, omdat zij met de doop van Johannes gedoopt waren. Maar de Farizeeën en de wetgeleerden verwierpen voor zichzelf de raad van God, omdat zij niet door hem gedoopt waren" (Luc 7:29,30). Tot een van deze Farizeeën die weigerden zich door Johannes te laten dopen, de overste Nicodemus, zei Jezus: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien ... tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan" (Joh 3:3,5).

Zo sprak en handelde een door God gezonden profeet in Israël vlak voor de eerste komst van Christus, en daardoor werden de gevolgen van gehoorzaamheid of ongehoorzaamheid vastgesteld als een zaak van eeuwig leven of eeuwige dood. Als God in deze tijd, vlak voor de wederkomst van Christus, een heraut tot de gehele wereld zou zenden, is het dan niet zeker dat zijn boodschap in wezen dezelfde zou zijn?

Het optreden van Christus

Van het begin af aan sprak Jezus over het komende Koninkrijk als een toestand van zegen en volmaaktheid:

Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven ... Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien. (Mat 5:5,8)

Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon in het Koninkrijk van hun Vader. (Mat 13:43).

Tot hen die zich aan de rechterkant van zijn rechterstoel bevinden zegt de Koning: "Kom, u gezegenden van mijn Vader, beërf het Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging van de wereld af". (Mat 25:34)

Een volgeling die bereid is werelds bezit en dierbare relaties in dit leven prijs te geven omwille van Christus "zal vele malen meer terugontvangen en het eeuwige leven erven". (Mat 19:29)

De realisering van deze en vergelijkbare heilstoezeggingen ligt in de toekomst – "in de wedergeboorte", "bij de voleinding van de wereld", of wanneer "de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid van zijn Vader, met zijn engelen, en dan zal Hij een ieder vergelden naar zijn daden" (Mat 19:28; 13:40,49; 16:27). In de gelijkenis van de ponden gaat "een man van hoge geboorte" naar een ver land om voor zichzelf de koninklijke waardigheid in ontvangst te nemen en bij zijn terugkomst beloont hij zijn trouwe dienaars rijkelijk.

Zo stelde Jezus tijdens zijn intensieve prediking overal in het land Gods Koninkrijk voor als een toestand van zaligheid, die God zondige en tot sterven gedoemde mensen in Zijn genade aanbiedt. Hij spoorde zijn luisteraars aan het ingaan in het Rijk tot hun grote levensdoel te maken:

... zoek eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden. (Mat 6:33)

Verzamel u schatten in de hemel ... want, waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn. (Mat 6:19-21)

Strijd om in te gaan door de nauwe poort, want velen, zeg Ik u, zullen proberen in te gaan, maar het niet kunnen. (Luc 13:24)

Terzelfdertijd, zoals uit deze laatste woorden blijkt, zal het merendeel van de mensen de heerlijkheid van het Koninkrijk nooit ervaren:

Ga in door de nauwe poort, want wijd is de poort en breed de weg, die naar het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan; want nauw is de poort, en smal de weg, die naar het leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden. (Mat 7:13,14)

Maar, als de Zoon des mensen komt, zal Hij dan het geloof vinden op aarde? (Luc 18:8)

De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen alles wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrij-

ven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen. (Mat 13:41)

De engelen zullen uitgaan om de slechten uit het midden van de rechtvaardigen af te zonderen. (Mat 13:49)

Velen zullen op die dag tot Mij zeggen: Heer, Heer ... En dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend, ga weg van Mij, u werkers van de wetteloosheid. (Mat 7:22,23).

“Wanneer u zich niet bekeert”

Het droevige feit dat de meeste mensen de hun aangeboden heerlijkheid van leven in Gods Koninkrijk nooit zullen kennen, wordt veroorzaakt doordat zij niet voldoen aan de duidelijke voorwaarden hiervan. De eerste vereiste is bekering: “Bekeer u, want het Koninkrijk van de hemel is nabijgekomen” (Mat 4:17). Jezus verweet de bewoners van de steden van Galilea, waar Hij zoveel gezegd en gedaan had, dat zij zich niet bekeerd hadden (Matteüs 11:20).

Men berichtte Hem eens dat er Joden waren die, nota bene, door Romeinse soldaten in het tempelcomplex in Jeruzalem waren omgebracht. Hij reageerde hierop met de woorden: “Meent u, dat deze Galileeërs groter zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat zij dit lot hebben ondergaan? Nee, zeg Ik u, maar als u zich niet bekeert, zult u allen eveneens omkomen” (Luc 13:1-5).

Wat bedoelt Christus als Hij op deze indringende wijze over de noodzaak van bekering spreekt? Tijdens de eerste fase van zijn arbeid sloot Hij zich aan bij het werk van Johannes de Doper. Vermoedelijk als gevolg van zijn wonderen kreeg Hij zoveel aandacht, dat de discipelen van Johannes naar hun meester gingen en zeiden: “Rabbi, die met u was ... zie, Hij doopt en allen gaan naar Hem toe” (Joh 3:26; 4:1-3). Evenals voor Johannes was ook voor Jezus de belijdenis van zonde en vergiffenis door de doop het begin van nieuw leven. Dit nieuwe leven zou kort daarna, vanwege zijn offerdood, opstanding en verhoging tot in de hemel, sterk bepaald worden door een nieuwe relatie met Hem; iets wat de apostelen later hebben uitgelegd. Inmiddels leerde Jezus de diepgaande betekenis van het leven van voorbereiding op Gods Koninkrijk, en sprak vooral over de relatie van de bekeerden met hun Vader in de hemel.

De boodschap van de apostelen

Evenals in de oproep van Johannes de Doper en van Jezus, “Bekeer u en geloof het evangelie”, staat ook in de evangelieverkondiging van de apostelen de eis tot bekering centraal. Dit blijkt al uit de redevoering van Petrus op de Pinksterdag, toen voor het eerst verzoening en leven in de naam van de opgestane Christus werd gepredikt. “Bekeer u en laat een ieder van u zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden” (Hand 2:38). Vergiffenis krijgt hier nog extra betekenis vanwege de medeverantwoordelijkheid van de luisteraars

voor de dood van Christus: "deze hebt u door de handen van wetteloze mensen aan het kruis genageld en gedood" (vs. 23). Zo ook in een andere redevoering van Petrus: "Maar u hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend ... Kom dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgewist worden" (Hand 3:14,19). Maar uit de voortzetting van de evangelieverkondiging wordt duidelijk, dat bekering en doop de door God aangewezen weg is voor vergiffenis van alle zonden. Zo kon Paulus in een toespraak in een synagoge buiten Israël, tegen Joden die niet verantwoordelijk waren voor Jezus' kruisiging, zeggen: "Zo zij u bekend, mannen broeders, dat door Hem u vergeving van zonden verkondigd wordt; ook van alles, waarvan u niet gerechtvaardigd kon worden door de wet van Mozes, wordt ieder, die gelooft, gerechtvaardigd door Hem" (Hand 13:38,39).

Overal moeten mensen tot bekering komen

Als Paulus in de heidenwereld optreedt met de boodschap van zegen en leven voor iedereen die daarin wil geloven, staat ook bij hem bekering voorop. In Lystra beschrijft hij de afgoderij van de stadsbewoners als "ijdel [nutteloos] bedrijf" waarvan zij zich moeten bekeren tot de levende God, die alles geschapen heeft (Handelingen 14:15). In Athene, de beroemde wetenschapsstad van de Grieken, brengt hij een soortgelijke boodschap: "God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van onwetendheid, heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen; omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een man, die Hij aangewezen heeft, waarvan Hij voor allen het bewijs geleverd heeft, door Hem uit de doden op te wekken" (Hand 17:30,31).

Evenals Johannes en Jezus in hun prediking hadden gedaan, plaatst ook Paulus de noodzaak voor bekering in het licht van de komst van een dag van oordeel. De woorden "een dag heeft bepaald" betekenen dat de huidige samenleving niet voor onbepaalde tijd op de tegenwoordige wijze door zal gaan. Het evangelie openbaart wat de mens te verwachten heeft, en raadt hem aan zijn levenswijze te veranderen in voorbereiding op wat komt. Hoe sterk Paulus' prediking hierdoor wordt gekenmerkt, blijkt uit zijn woorden tot de leden van de gemeente van Christus in Tessalonika, waarmee hij terugkijkt op de verandering die de heilsboodschap onder hen heeft teweeggebracht: "hoe u zich van de afgoden tot God bekeerd hebt, om de levende en waarachtige God te dienen, en uit de hemel zijn Zoon te verwachten, die Hij uit de doden opgewekt heeft, Jezus, die ons verlost van de komende toorn" (1 Tes 1:9,10).

Persoonlijke verantwoordelijkheid

Door middel van de gedrukte Bijbel komt de roep van Gods boodschappers, Johannes de Doper, Jezus, Petrus, Paulus en anderen, uit het verre verleden in deze

tijd en in onze eigen taal, ook tot ons. Ook wij zijn inbegrepen bij de mensen tot wie de levende God spreekt; niet slechts met een uitnodiging maar ook met een eis: "God dan verkondigt ... heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekeering moeten komen".

De keus is duidelijk. De samenleving in deze tijd is even vervreemd van God als de wereld van de apostel Johannes, waarover hij schreef: "Want alles wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en een hoogmoedig leven, is niet uit de Vader, maar uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeren, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid" (1 Joh 2:16.17).

We kunnen, als we dat willen, onze levensvervulling zoeken in de huidige wereld. Als de Bijbel waar is betekent dit dat als, volgens de natuurlijke loop van de dingen, de tijd gekomen is waarop onze wereld plaats maakt voor een nieuwe generatie, wij daarmee weggespoeld worden naar de vergetelheid van de eeuwige dood. Want daar spreekt de Schrift ondubbelzinnig over: "U doet de sterveling terugkeren tot stof, en zegt: Keer terug, u mensenkinderen ... U spoelt hen weg; zij zijn als een slaap in de morgen, als het gras dat opschiet; in de morgenstond bloeit het en het schiet op, 's avonds verwelkt het en het verdort" (Ps 90:3-6).

Er zijn echter voldoende bewijzen dat de huidige samenleving niet zal voorbijgaan volgens de natuurlijke loop van de geschiedenis, maar zal verdwijnen door de storm van oordeel die met Christus' terugkomst over de wereld zal losbarsten. Jezus verwees naar de zondvloed en het oordeel dat de steden van Sodom en Gomorra overviel, als waarschuwing voor de toekomst: "Op dezelfde wijze zal het gaan op de dag, waarop de Zoon des mensen geopenbaard wordt" (Luc 17:26 en verder). Hoe vaak ook heeft Jezus niet verteld dat zijn komst even onverwacht zal zijn als het inbreken door een dief. Wie alleen deze wereld toebehoort, geen vaste relatie met God als zijn of haar Vader heeft doordat hij of zij, door opnieuw te zijn geboren, een lid is van Zijn familie, staat onbeschermd in een storm die de huidige maatschappij, die zo vol is van menselijke begeerten, voorgoed van de aarde zal wegvagen.

Er is een andere mogelijkheid, die God in Zijn genade biedt. U kunt nu door de nauwe poort gaan die toegang verleent tot de weg die naar Gods Koninkrijk leidt. Tijdens de pelgrimsreis, die u onvermijdelijk zal maken tot vreemdeling in een wereld die gewoon is God te negeren, heeft u de gemeenschap van Christus en, door de vereenzelviging met Hem in de doop, een vaste verbondsrelatie met de Vader in de hemel. U kunt voor uzelf de waarheid ervaren van het Bijbelwoord: "Maar het pad van de rechtvaardigen is als het glanzende morgenlicht, dat steeds helderder straalt tot de volle dag" (Spr 4:18). Het volmaakte leven van za-

ligheid, samen met allen die door Christus uit deze wereld zijn verlost, dat u voor de toekomst in het vooruitzicht wordt gesteld, zal u aansporen te volharden tot het einde toe.

De eerste voorwaarde is dat u zich bekeert, dat wil zeggen: geloof stelt in de waarheid van de heilsboodschap, door de doop in Christus van levensrichting verandert en een nieuwe gezindheid in gemeenschap met Hem aanleert. Nog steeds stelt het evangelie de alternatieven voor: het leven en de dood, de zegen van eeuwige zaligheid in Gods volmaakte familie of de vloek van het eeuwige oordeel. "Kies dan het leven, opdat u leeft".

2. De gehoorzaamheid van Christus

Toen kwam Jezus uit Galilea naar de Jordaan tot Johannes, om zich door hem te laten dopen. (Matteüs 3:13)

Nadat Hij vóór de Paschaviering de voeten van de discipelen gewassen had, zei Jezus: "Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook u doet, zoals Ik u gedaan heb" (Joh 13:15).

Deze woorden zijn van toepassing op het christelijke leven als geheel. De Heer is de Baanbreker die anderen voorgaat, en alleen wie Hem navolgt (wat meer is dan 'achter hem aan lopen'), kan zijn Koninkrijk binnengaan: "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij" (Mat 16:24).

Waarom Jezus gedoopt moest worden

Toen Hij dertig jaar oud was trad Jezus tevoorschijn uit de verborgenheid van zijn stille bestaan als timmerman in het dorp Nazareth. Eerst ging Hij naar de plaats waar Johannes en zijn discipelen bezig waren mensen te dopen. Daar, in zijn eigen doop in de Jordaan, begon Jezus' zending als Profeet, Heiland en Koning.

Waarom ging Jezus, voordat Hij in de openbaarheid trad en zijn opgedragen werk onder zijn volk begon, naar Johannes toe? Andere Israëlieten stroomden naar deze pas verschenen profeet om van alle schuld bevrijd te worden voordat de Messias kwam. Maar Jezus was zelf de Messias. Anderen hadden zonden te belijden voordat zij hiervan gereinigd werden door onderdompeling in de rivier. Maar Jezus was zondeloos, en had niets te bekennen. Zoals Johannes tot Hem zei, in een poging Hem van de doop te weerhouden: "Ik heb nodig door U gedoopt te worden en komt U tot mij?" (Mat 3:14).

Jezus' antwoord is kenmerkend voor alles wat wij van Hem weten: "Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen" (Mat 3:15 HSV). Hoe sterk Hij steeds vervuld was van de Hem opgelegde opdracht, blijkt uit de wijze waarop Hij af en toe zei: "Ik ben gekomen om ...". Een van die uitspraken is in de Bergrede te vinden: "Denk niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen" (Mat 5:17). In direct verband daarmee sprak Jezus over de gerechtigheid die het gevolg is van gehoorzaamheid aan Gods Woord. Zijn doop was een daad van gehoorzaamheid aan de wil van zijn Vader, en werd bekroond met Diens openlijke getuigenis vanuit de hemel: "Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb" (Mat 3:17).

Maar waarom wilde de Vader dat ook Zijn Zoon, die “zonder schuld of smet” was, gedoopt zou worden? De uit de hemel gesproken woorden verwijzen naar het juiste antwoord. De eerste woorden – “U bent mijn Zoon” – had God al eerder uitgesproken in een profetische psalm over Christus' heerschappij over alle volken (Psalm 2:7). Maar ook de daaropvolgende woorden – “mijn geliefde” – zijn in de Schrift te vinden, echter met betrekking tot Gods Knecht die zou lijden en sterven om mensen te verlossen (Jesaja 42:1 en verder). In de loop van die reeks profetieën bekennen berouwvolle mensen, terugkijkend op de vernedering en dood van de Knecht, hun vroegere gebrek aan inzicht: “Hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. Toch heeft hij onze ziekten op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte. Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden” (Jes 53:3-5).

Om mensen uit zonde en dood te verlossen was het nodig dat Jezus één met de mensen zou zijn. De vroegchristelijke hymne in Filippenzen 2 vertelt dat Hij de gestalte van een Knecht aannam en zichzelf aan de mensen gelijk maakte (Flp 2:7). In zijn dagelijks leven en zijn vrijwillige dood vereenzelvigde Hij zich met de mensen in hun zwakheid en nood. In een beschrijving van Jezus' genezingen in Kapernaüm zegt Matteüs: “Hij dreef de geesten uit met zijn woord en die ernstig ongesteld waren genas Hij allen, opdat vervuld zou worden wat gesproken werd door de profeet Jesaja, toen hij zei: Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen en onze ziekten heeft Hij gedragen” (Mat 8:17). Deze vereenzelving met mensen in zijn offerdood heeft de zegen gebracht van vergiffenis voor allen die daarin geloven: “Want vóór alle dingen heb ik u overgegeven, wat ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, volgens de Schriften” (1 Kor 15:3). In een duidelijke toespeling op Jesaja's profetie van de Knecht van de HERE die zich gaf als schuldoffer, schrijft Petrus: “die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen bent u genezen” (1 Pet 2:24).

Om ons te verlossen moest Jezus Zich met de mensen vereenzelvigen: “Eén voor allen is gestorven”. Daarin ligt de betekenis van zijn doop. Daarin gaf Hij zijn verbondenheid met mensen aan.

“Wie gelooft en zich laat dopen”

Terwijl Jezus' heilswerk begon met zijn eigen doop, gaf Hij aan het eind van dit werk het bevel dat al zijn volgelingen zijn voorbeeld zouden volgen. Tussen zijn opstanding en hemelvaart verscheen Hij bij verscheidene gelegenheden aan zijn apostelen, en Hij legde hun, als vertegenwoordigers van zijn gemeente, de verantwoordelijkheid op het evangelie te verkondigen en hen die dat zouden gelo-

ven te dopen: "Ga heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie aan de gehele schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden" (Mar 16:15,16).

De evangelieprediking gaat aan de doop vooraf. Een mens moet eerst leren wie de Heiland is, zijn plaats en verlossingswerk in Gods heilsorde leren begrijpen. Ook moet hij zijn eigen nood erkennen, de situatie van zonde en sterfelijkheid waarin hij zich bevindt. Daar heeft hij een evangelie voor nodig: "Het geloof is uit het horen, en het horen door het woord van Christus" (Rom 10:17). Dit persoonlijke geloof is onmisbaar in de relatie met God: "zonder geloof is het onmogelijk Hem welgevallig te zijn. Want wie tot God komt, moet geloven, dat Hij bestaat en een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken" (Heb 11:6). Paulus geeft een nadere omschrijving van het christelijke geloof, als hij zegt: "Want indien u met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden worden; want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis" (Rom 10:9,10).

Als iemand belijdt dat Jezus de Heiland is, dan is de doop de door God aangewezen wijze om met Christus verenigd te worden in een symbolisch sterven en opstanding. Dit is het onmisbare complement van Christus' doop. In de Jordaan vereenzelvigde Hij zich met mensen die verlossing nodig hebben. De doop is de vereenzelving van de gelovige met Hem.

Christus is gedoopt in gehoorzaamheid aan de Vader. "Zó past het ons alle gerechtigheid te vervullen." Hij vraagt dit nu van allen die Hem willen navolgen. Zoals dit zijn eerste grote daad van geloof was, zo moet dat ook die van zijn volgelingen zijn. Anders zijn zij niet één met Hem, en kunnen zij niet in zijn dienst staan.

3. Het voorbeeld van de vroege gemeente

Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen. (Handelingen 2:41)

Voordat Hij de aarde verliet gaf de Heer Jezus zijn apostelen de opdracht het evangelie van het Koninkrijk in de gehele wereld te verkondigen en gelovigen te dopen. Beginnend in Jeruzalem moest de boodschap van vergeving van zonden aan alle mensen op aarde gebracht worden. Tegen de apostelen zei Jezus: "Ga dan heen, maak alle volken tot mijn discipelen en doop hen" (Mat 28:19). Met het oog op hen die de boodschap zouden horen, zei Christus ook: "Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden" (Mar 16:16).

Aan de hand van het boek De Handelingen van de Apostelen kunnen we nagaan hoe de apostelen aan dit doopbevel gehoorzaam zijn geweest.

Voorbeelden van de gehoorzaamheid aan het bevel van Christus

Vijftig dagen na Christus' dood stond Petrus, onder de invloed en leiding van "kracht van omhoog", tegenover een menigte luisteraars in Jeruzalem. Hij stelde onomwonden zijn gehoor medeverantwoordelijk voor Jezus' kruisiging: "deze, naar de bepaalde raad en voorkennis van God uitgeleverd, hebt u door de handen van wetteloze mensen aan het kruis genageld en gedood" (Hand 2:23). Door Petrus' toespraak overtuigd dat Jezus de Messias was, en in het besef van wat zij in hun onkunde hadden gedaan, vroegen zij: "Wat moeten wij doen?"; waarop Petrus zei: "Bekeer u en een ieder van u late zich dopen in de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden" (vs. 38). Hoe rijk de gehoorzaamheid aan Gods oproep tot behoudenis werd gezegend, blijkt uit het vervolg: "Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd. En zij bleven volharden bij het onderwijs van de apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden" (vzn 41,42).

Het tweede voorbeeld dat Lucas voor zijn verslag selecteert, is de uitbreiding van het predikingswerk naar de Samaritanen – een gemengd volk, deels afkomstig uit de Joden en deels uit de heidenen. Daar predikte Filippus, waarop vele gelovigen zich lieten dopen: "Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk van God en van de naam van Jezus Christus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen. En ook Simon zelf (een 'tovenaar') kwam tot geloof, en na gedoopt te zijn, bleef hij voortdurend bij Filippus" (Hand 8:12,13).

Lucas' derde voorbeeld is een Jood of een Joodse proseliet, want hij maakte de lange reis uit Ethiopië om in de tempel in Jeruzalem de God van Israël te aanbidden. Op de terugreis las hij iets uit de rol van de profeet Jesaja over de Knecht van

de HERE. Had hij in Jeruzalem iets van de prediking door de apostelen over Jezus van Nazareth gehoord? Toen Filippus, uitgaande van deze profetie, de kamerling tot geloof in Jezus als de Heiland bracht, was diens vraag: "Zie, daar is water; wat is er tegen dat ik gedoopt word?" (Hand 8:36). "En hij liet de wagen stilhouden en beiden daalden af in het water, zowel Filippus als de kamerling, en hij doopte hem" (Hand 8:38).

Voordat Paulus, de vervolger van de volgelingen van Christus die door directe confrontatie met Christus op de weg naar Damascus tot geloof kwam, zijn levenswerk als apostel kon beginnen, moest ook hij de doop ondergaan. Genezen door Ananias van zijn blindheid "stond hij op en werd gedoopt" (Hand 9:17-19).

De uitbreiding van de gemeente naar de heidenwereld was een ontwikkeling die veel van de eerste gelovigen kennelijk niet hadden verwacht. Dit verklaart ongetwijfeld waarom God Zijn goedkeuring duidelijk maakte door Petrus een visioen over het rein verklaren van wat onrein voor de Joden was, en Cornelius en allen die bij hem waren de genadegaven te schenken voordat zij gelegenheid kregen om gedoopt te worden. Ook voor hen is de doop door Christus' komst de door God aangewezen weg tot behoudenis (redding): "Toen merkte Petrus op: Zou iemand het water kunnen tegenhouden, om dezen te dopen, die evenals wij de heilige Geest hebben ontvangen? En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus" (Hand 10:47,48).

De daaropvolgende voorbeelden in de heidenwereld bevestigen dat de doop in Christus de algemene regel, zonder uitzondering, was. Toen Lydia, in Filippi, "aan wat door Paulus gezegd werd aandacht schonk" en tot overtuiging kwam, liet zij zich dopen, evenals haar huisgenoten. Zo deed ook de gevangenvaarder in dezelfde stad. Met gebruik van drie achtereenvolgende woorden geeft Lucas duidelijk het bekeringsproces aan, dat typerend was voor de gehele evangelisatiearbeid: "en vele van de Korintiërs die hem hoorden, geloofden en lieten zich dopen" (Hand 18:8).

Conclusies

Aan de hand van Lucas' verslag kunnen bepaalde basisgegevens wat betreft de praktijk van het dopen in de naam van Christus in de vroege gemeente worden vastgesteld.

Het eerste feit is dat alle leden van de vroegchristelijke gemeente gedoopt werden. Dit zouden we eigenlijk ook mogen verwachten, gezien het duidelijke bevel van de opgestane Heer:

Ga dan heen, maak alle volken tot mijn discipelen en doop hen. (Mat 28:19)

Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden. (Mar 16:16)

Vandaar dat Paulus zijn medegelovigen in Christus kon schrijven: "weet u niet, dat wij allen, die in Christus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn?" (Rom 6:3). Nog duidelijker dan uit de vertalingen blijkt uit de grondtekst dat de woorden "wij allen, die gedoopt zijn" niet de betekenis kunnen hebben van 'zovelen van ons als er gedoopt zijn', maar wel: 'wij allen, want wij allen [hijzelf en alle andere leden van de gemeente aan wie hij schrijft] zijn immers in Christus Jezus gedoopt'.

Het tweede feit dat wij gemakkelijk kunnen nagaan, is dat de doop gepaard ging met geloof, en wel het geloof van de dopeling zelf. Dit blijkt al uit de volgorde in Jezus' opdracht: "maak alle volken tot mijn discipelen en doop hen", evenals ook uit zijn andere bevel: "Wie gelooft en zich laat dopen". Het gebod geeft een proces van behoudenis (redding) aan: het evangelie moet wereldwijd verkondigd worden, en zij die daarin geloven moeten dit tonen door hun geloof openlijk te belijden en zich te laten dopen.

Het derde feit is dat de enige vorm van de doop die het Nieuwe Testament kent een onderdompeling is. Johannes de Doper koos voor zijn werkzaamheid een bepaalde plek bij de Jordaan, genaamd Aenon, "omdat daar veel water was" (Joh 3:23). Na Jezus' eigen doop "steeg Hij op uit het water" (Mat 3:16), en bij de doop van de kamerling door Filippus "daalden beiden af in het water" (Hand 8:38). Doop door middel van onderdompeling is verder inbegrepen in de symboliek ervan: "Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood" (Rom 6:4).

Ten slotte blijkt uit Lucas' verslag met hoeveel bereidwilligheid gelovigen gehoor gaven aan het bevel van de Heiland. En als nu in deze tijd dezelfde boodschap bevrijding brengt uit de hopeloze situatie waarin u zich (in Gods ogen) bevindt, zou dit dan ook niet uw antwoord van dankbare en bereidwillige gehoorzaamheid moeten zijn aan het bevel van Christus dat toegang verleent tot het pad naar het eeuwige leven? Want zonder die gehoorzaamheid is er geen vooruitzicht op eeuwig leven.

4. Eén voor allen

*... omdat wij tot het inzicht gekomen zijn, dat één voor allen gestorven is.
Dus zijn zij allen gestorven. (2 Korintiërs 5:15)*

De apostel Paulus vat de eerste beginselen van het evangelie zo samen: "Want vóór alle dingen heb ik u overgegeven, wat ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, naar (overeenkomstig) de Schriften, en Hij is begraven en op de derde dag opgewekt, naar de Schriften" (1 Kor 15:3,4). Maar welke betekenis hebben de woorden: "voor ons gestorven"? Velen denken hierbij aan een verlossingsdaad die op zichzelf staat, en een mens buiten zijn geloof en gehoorzaamheid om eeuwig leven kan geven.

De Bijbelse verklaring van Jezus' kruisdood maakt echter duidelijk dat onze persoonlijke verbondenheid met Hem onontbeerlijk is voor onze redding. Wat door zijn gehoorzaamheid tot de kruisdood toe tot stand gebracht is, wordt anderen geschonken die bereid zijn 'in Hem', 'in Christus', te zijn; een vereenzelving die ook wordt aangegeven door uitdrukkingen als: met Hem gekruisigd, gestorven, begraven, opgewekt, verhoogd, met Hem in de hemel verborgen zijn, en met Hem bij zijn komst in heerlijkheid verschijnen.

"Niet mijn wil, maar de Uwe"

Verwekt door "de kracht van de Allerhoogste", en geboren uit een maagd in Israel, was Jezus zowel de Zoon van God, de Eniggeborene van de Vader, als Mens. Er staat van Hem geschreven: "Omdat nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op dezelfde wijze daaraan deel gekregen ... Daarom moest Hij in alle opzichten aan zijn broeders gelijk worden ... om de zonden van het volk te verzoenen" (Heb 2:14,17). Ook in zijn ontvankelijkheid voor verzoeking is Jezus Mens geweest: "een, die in alle dingen op dezelfde wijze als wij is verzocht geweest, maar zonder te zondigen" (Heb 4:15). Hij had een menselijke wil, verlangens die Hij verloochende uit gehoorzaamheid aan zijn hemelse Vader: "Want Ik ben van de hemel neergedaald, niet om mijn wil te doen, maar de wil van Hem, die Mij gezonden heeft" (Joh 6:38).

Zijn heilswerk bleef niet beperkt tot zijn offerdood, maar bleek ook uit zijn daaraan voorafgaande gehoorzaamheid. Zegevierend bereikte Hij, zijn oorspronkelijke staat van schuldeloosheid handhavend, in een proces van voortdurend vastberaden worstelen, de volmaaktheid van een volledig ontwikkelde geestelijke volwassenheid: "zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij heeft geleden, en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden" (Heb 5:8,9).

Adam en Christus

Deze gehoorzaamheid van Christus roept door het opvallende contrast de herinnering op aan Adam, die Paulus "een beeld van de komende" noemt (Romeinen 5:14). "de eerste mens, uit de aarde", in tegenstelling met "de tweede mens, uit de hemel" (1 Korintiërs 15:45-49). Adam stond aan het hoofd van de gehele mensheid die uit hem zou voortkomen, en al zijn afstammelingen zijn betrokken bij de noodlottige gevolgen van zijn overtreding: "Daarom zoals door één mens de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood, zo is ook de dood tot alle mensen doorgegaan, omdat allen gezondigd hebben" (Rom 5:12). De gehele mensheid wordt hier beschouwd als een corporatieve eenheid, verbonden met Adam, uit wie alle mensen zijn geboren. Deze verbondenheid, die alle mensen gebracht heeft in een toestand van zonde en dood, wordt vervolgens nader verklaard in een reeks parallele uitspraken, waarbij alle nadruk valt op de relatie tussen de eerste mens en alle andere mensen:

- Door de overtreding van die ene zijn velen gestorven (vs. 15).
- Het oordeel leidde van één overtreding tot veroordeling (vs. 16).
- Door de overtreding van de ene is de dood als koning over allen gaan heersen (vs. 17).
- Door één daad van overtreding is veroordeling voor alle mensen gekomen (vs. 18).
- Door de ongehoorzaamheid van één mens zijn zeer velen zondaren geworden (vs.19).

De onoverwinnelijke neiging tot zonde, in ieder mens aanwezig, is daarom te beschouwen als een tiran die over de levenden heerst en de overledenen voor eeuwig in het graf kan houden (Romeinen 5:21). Deze uitvoerige en bijzonder nadrukkelijke uitspraken over de droevige verbintenis tussen Adam en zijn afstammelingen verklaren de bondige uitspraak van Paulus, dat "in Adam allen sterfen" (1 Korintiërs 15:22).

Hoofd van een nieuwe mensheid

Niet in Adam maar in Christus werd Gods genadige voornemen verwezenlijkt, zoals blijkt uit de namen die Hem beschrijven:

- Hij is "de eersteling van hen, die ontslapen zijn". Een beeldrijke naam die Hem ziet in relatie tot de gehele oogst van verlostten die uiteindelijk binnengebracht zal worden.
- Hij is "de eerstgeborene uit de doden, zodat Hij onder alles de eerste geworden is" (Kol 1:18). Een benaming die Hem ziet als het Hoofd van Gods nieuwe, uit de mensen tot stand gebrachte familie.

- Hij is “het begin van Gods schepping” (Op 3:14). Dit wil beslist niet zeggen dat Hij een gewoon mens is geweest, maar wel dat in Hem persoonlijk Gods nieuwe schepping van onsterfelijke en onvergankelijke kinderen uit de mensheid voor het eerst gestalte heeft gekregen.

Van God staat geschreven dat Hij Zich niet schaamt de God van de aartsvaders te heten (Heb 11:16), maar de bijzondere relatie van Christus tot zijn volk wordt aangegeven met de woorden: “Hij, die heiligt, en zij, die geheiligt worden, zijn allen uit één; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen” (Heb 2:11). Juist vanwege de verreikende consequenties van Christus’ opstanding ziet Paulus hierin het voorbeeld bij uitnemendheid van “hoe overweldigend groot zijn [Gods] kracht is aan ons, die geloven, naar de werking van de sterkte van zijn macht, die Hij heeft gewrocht in Christus, door Hem uit de doden op te wekken en Hem te zetten aan zijn rechterhand in de hemelse gewesten, boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij” (Efez 1:19-21). In Hem is de grote doorbraak vanuit een wereld van tot sterven gedoemden gekomen.

“Allen in Eén”

Dit inbegrepen zijn in Christus wordt op meerdere wijzen afgebeeld:

- Christus is de hoeksteen van een tempel waarin zijn volgelingen ‘levende stenen’ zijn (1 Petrus 2:4 en verder).
- Deze volgelingen, “hoewel velen, zijn één lichaam” (Rom 12:5). Alle verschillen van nationaliteit, sociale status of geslacht hebben geen betekenis: “Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: u allen bent immers één in Christus Jezus” (Gal 3:28).
- Samen met Christus vormen zij het ene zaad van Abraham (Gal 3:16,29). Het vroegere verschil tussen het verbondsvolk Israël en andere volken geldt niet meer: “Want Hij is onze vrede, die de twee één heeft gemaakt en de tussenmuur, die scheiding maakte, de vijandschap, weggebroken heeft ... om in Zichzelf, vrede makende, de twee tot één nieuwe mens te scheppen, en de twee, tot één lichaam verbonden, weer met God te verzoenen” (Efez 2:14-16).
- In de brief aan de Hebreeën wordt deze eenheid als een familie voorgesteld. “Want Hij, die heiligt, en zij, die geheiligt worden, zijn allen uit één; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen, en Hij zegt: Uw naam zal Ik aan mijn broeders verkondigen, in het midden van de gemeente zal Ik U lofzingen ... en wederom: Ziehier ik en de kinderen, die God mij gegeven heeft” (Heb 2:11-13).

“Eén voor allen”

Deze eenheid, als van een tempel, lichaam, familie, enzovoorts, komt enerzijds tot stand door wat Christus namens zijn volk heeft gedaan en anderzijds door wat

zij doen om zelf met Hem verbonden te zijn. Jezus' doop door Johannes gaf symbolisch zijn voornemen aan zich in leven en dood met zijn volk te vereenzelvigen. Tijdens zijn leven op aarde nam Hij de zwakheden van anderen op zich (Matteüs 8:17). Jezus liet zich kruisigen als Vertegenwoordiger van allen die erkennen dat zij zichzelf moeten verloochenen: "Want wie Christus Jezus toebehoren, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd" (Gal 5:24). Christus' volk is in zijn kruisdood inbegrepen. Daarom kan Paulus wat Christus betreft ook zeggen: "Want wat zijn dood betreft, is Hij voor de zonde eens voor altijd gestorven"; maar dan ook tot zijn medegelovigen: "Hoe zullen wij, die voor de zonde gestorven zijn, daarin nog leven?" (Rom 6:10,2). De zonde wordt hier beschouwd als een heersende macht, waaraan men ontkomt door de dood. In de unieke, volledige dood van Christus voor de zonde, zijn al de zijnen inbegrepen: "Want de liefde van Christus dringt ons, daar wij tot het inzicht gekomen zijn, dat één voor allen gestorven is. Dus zijn zij allen gestorven. En voor allen is Hij gestorven, opdat zij, die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen gestorven is en opgewekt" (2 Kor 5:14,15).

Deze banden die Christus en zijn volk samenbinden in zijn dood, worden voortgezet in zijn opstanding tot nieuw leven. "Wat zijn leven betreft," verklaart Paulus weer, "leeft Hij voor God. Zo moet het ook voor u vaststaan dat u wél dood bent voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus" (Rom 6:10,11). Nu al zijn gelovigen uit de tot de dood gedoemde wereld, die doordrongen is van menselijke begeerten, bevrijd, en hebben de status van "burgers van een rijk in de hemel" ontvangen (Filippenzen 3:20).

Hij heeft ons verlost uit de macht van de duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon van zijn liefde. (Kol 1:13)

God echter, die rijk is aan erbarming, heeft, om zijn grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad, ons, hoewel wij dood waren door de overtredingen mede levend gemaakt met Christus – door genade bent u behouden – en heeft ons mede [met Hem] opgewekt en ons mede [met Hem] een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus. (Efez 2:4-6)

De christen die zich heeft laten dopen is nu al gestorven voor de samenleving die door de zonde wordt beheerst, en behoort tot de gemeenschap van zijn onzichtbare Heer in de hemel. Vandaaruit wordt zijn nieuwe leven geregeld en gezegend, en daarop is zijn leven gericht. "Indien u dan met Christus opgewekt bent, zoek de dingen, die boven zijn, waar Jezus is, gezeten aan de rechterhand van God. Bedenk de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want u bent gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God. Wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zult ook u met Hem verschijnen in heerlijkheid" (Kol 3:1-4). Om behouden (gered) te worden moet u 'in Hem' zijn, ingelijfd in Hem door

middel van de doop, en daardoor deelnemend in zijn kruisiging, dood en opstanding tot nieuw leven. Daaruit ontstaat 'de nieuwe mens', "die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid" (Efez 4:24).

5. De doop als heilsmiddel

Want u allen, die in Christus gedoopt bent, hebt u met Christus bekleed.
(Galaten 3:27)

Niemand weet waar de Farizeeër Saulus – die later, dankzij Christus' verschijning aan hem, de apostel Paulus werd – zich bevond op het ogenblik dat Jezus stierf. Terwijl hijzelf waarschijnlijk geen getuige was van de kruisiging van Israëls Messias, waren zijn geestelijke verwanten dat wel. De gehele Joodse Raad had Jezus schuldig verklaard aan godslastering, en besloten Hem over te leveren aan de Romeinse machthebber. Onder de toeschouwers die de Stervende hoonden waren ook schriftgeleerden die smadelijk zeiden: "Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden" (Mat 27:42, Mar 15:31).

Maar als de gelovige Paulus terugkijkt naar dat onvergetelijke gebeuren op Golgotha, ziet hij zichzelf niet meer in de kring van de spotters maar als iemand die met Christus is gestorven: "Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, dat is, niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij" (Gal 2:20). Paulus heeft nu het inzicht dat Jezus toen, eens en voor altijd, voor de zonde gestorven is, als Vertegenwoordiger van allen die daarin willen delen. Zowel voor Paulus als voor alle gelovigen, kwam deze deelneming formeel tot stand door de doop die zij op grond van hun geloof ondergingen.

De betekenis van de doop

In zijn brief aan de Romeinen geeft Paulus een verhelderende verklaring van de betekenis van de doop in Christus. De inleidende woorden over dit onderwerp – "weet u niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn" – brengen alle gemeenteleden hun toetreding tot de gemeente in herinnering. In deze plechtigheid van de doop ziet Paulus een tweeledige symbolische handeling waardoor de dopeling bij Christus wordt ingelijfd :

Eenzijds vindt een sterven met Christus plaats, wat uitgedrukt wordt in een reeks parallele uitspraken in Romeinen 6:3-12:

- * Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood ...
- * Indien wij samengegroeid zijn met wat gelijk is aan zijn dood ...
- * ... dit weten wij immers, dat onze oude mens medegekruisigd [met Christus gekruisigd] is, opdat aan het lichaam van de zonde zijn kracht zou ontnomen worden en wij niet langer slaven van de zonde zouden zijn ...
- * Indien wij dan met Christus gestorven zijn ...
- * Laat dan de zonde niet langer als koning heersen in uw sterfelijk lichaam, zodat u aan zijn begeerten zou gehoorzamen ...

Jezus' dood was voor Hem het definitieve afscheid van zijn bestaanswijze in het vlees. Hij kwam in de wereld "in een vlees, aan dat van de zonde gelijk" (Rom 8:3), blootgesteld aan verzoeking, in de zwakheid en beperkingen van het menselijk lichaam. Door zijn sterven is een eind gekomen aan zijn bestaan in vergankelijkheid en oneer, en heeft een overgang plaatsgehad naar de nieuwe bestaanswijze in de Geest. Door zich met Christus te laten begraven in de doop, nemen ook zijn volgelingen in principe afscheid van het tegenwoordige, vergankelijke leven in de wereld, om opnieuw te beginnen en voortaan "niet naar het vlees te wandelen, maar naar de Geest" (Rom 8:4).

Tegenover het sterven met Christus in de doop stelt Paulus in Romeinen 6:4-13 de deelname in Christus' opstanding tot een nieuw leven zonder einde:

- * Opdat, zoals Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit van de Vader, zo ook wij in nieuwheid van leven zouden wandelen ...
- * ... wij zullen het ook zijn met wat gelijk is aan zijn opstanding ...
- * ... geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven, omdat wij weten, dat Christus, nu Hij uit de doden is opgewekt, niet meer sterft: de dood voert geen heerschappij meer over Hem.
- * ... maar stel u ten dienste van God, als mensen, die dood zijn geweest, maar nu leven.

Deze tweeledige betekenis van de doop, als een sterven en een opstanding met Christus, is ook te zien in Paulus' brief aan de Kolossenzen. In de gemeente daar waren zichtbaar leden die meenden dat zij zich aan de Joodse wetsvoorschriften, inclusief besnijdenis, moesten houden. Paulus legt daarom uit dat het "afleggen van het vlees", waarvan de rituele handeling van besnijdenis een symbool was, in Christus' dood volledig heeft plaatsgehad. In zijn kruisdood legde hij voorgoed de menselijke bestaanswijze af: "Ook u ... heeft Hij nu weer verzoend, in het lichaam van zijn vlees door de dood" (Kol 1:22). Door de doop in Christus geldt dit afleggen ook voor anderen.

In Hem bent u ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, omdat u met Hem begraven bent in de doop. (Kol 2:11)

Evenals in Romeinen 6 is de keerzijde van dit sterven een opstaan tot nieuw leven: "In Hem bent u ook mede [met Christus] opgewekt door het geloof aan de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt. Ook u heeft Hij, hoewel u dood was door uw overtredingen en onbesnedenheid naar het vlees, levend gemaakt met Hem" (Kol 2:12,13). Zo treedt de gelovige nu al uit de onverloste wereld in haar nood en zonde, om burger te worden in Christus' Koninkrijk, dat in al zijn heerlijke volheid tot stand zal komen met zijn wederkomst:

Hij [God] heeft ons verlost uit de macht van de duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon van zijn liefde, in wie wij de verlossing hebben, de vergeving van de zonden. (Kol 1:13,14)

Van symbool tot werkelijkheid

Iemand die het evangelie van de gekruisigde en opgestane Christus heeft gehoord, en daarin gelooft, heeft in de doop de gelegenheid om, op grond van de verbondenheid met Christus, door God aangenomen te worden als een van de kinderen in Zijn familie van wedergeboren mensen. Daarna brengt de gelovige het tweeledige symbool tot werkelijkheid, door dagelijks zijn menselijke wil te verloochenen en te leren leven op een wijze die God behaagt. In zijn brieven spoort Paulus zijn medegelovigen aan de oude levenswijze af te leggen en gelijk te worden aan Christus:

Indien u met Christus afgestorven bent aan de wereldgeesten [de oude levenswijze], waartoe laat u zich, alsof u in de wereld leefde, geboden opleggen ... Indien u dan met Christus opgewekt bent, zoek de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods. (Kol 2:20; 3:1)

... u, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die naar de vernietiging gaat vanwege zijn misleidende begeerten, dat u verjongd wordt door de geest van uw denken en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid. (Efez 4:22-24)

Zo leert de apostel dat de doop het door God gegeven middel is, waardoor wij met Gods Zoon in zijn gehele heilswerk verenigd mogen zijn als begin van een nieuw leven, dat uitziet op heerlijkheid en onsterfelijkheid bij zijn verschijning:

“Want u allen die in Christus gedoopt bent, hebt u met Christus bekleed” (Gal 3:27).

“Maar doe de Heer Jezus Christus aan, en wijdt geen zorg aan het vlees” (Rom 13:14).

6. De noodzaak van wedergeboorte

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan.

*Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest.
(Johannes 3:1-9)*

Nicodemus kwam 's nachts naar Jezus om zich nader door Hem te laten informeren. De wonderen die hij had gezien overtuigden hem dat Jezus van God was gekomen. Daarop gaat Jezus echter niet in. Het gesprek draait niet om wat Jezus gaat doen bij de voortzetting van zijn Messiaanse taak, maar om de verantwoordelijkheid van Nicodemus zelf. Evenals andere vooraanstaande Farizeeën had hij blijkbaar geweigerd gehoorzaam te zijn aan de oproep van Johannes de Doper zich te laten dopen, in voorbereiding op hun ontmoeting met de Messias. Ook in deze tijd zien velen noodzaak van wedergeboorte – in voorbereiding op hun ontmoeting met de Messias met macht en heerlijkheid – niet in, zodat Jezus' woorden tot Nicodemus nog altijd actueel zijn.

Het vergankelijke vlees

Wanneer Jezus tot de mensen spreekt, is het met dringend gebiedende woorden: Jullie moeten geloven, moeten tot bekering komen, moeten gelijk worden aan kleine kinderen, moeten wederom geboren worden. Zo is het met Nicodemus. Al is hij een godsdienstige leider, toch moet ook hij het fundamentele feit wat betreft het gehele menselijke geslacht begrijpen: het tegenwoordige leven leidt niet vanzelf tot het toekomstige, tot het Koninkrijk van God.

“Wat uit het vlees geboren is, is vlees”. ‘Vlees’ betekent hier niet de stof waarvan wij gemaakt zijn, maar de gehele natuurlijke mens, wat Paulus “een levende ziel” noemt (1 Kor 15:45). Met deze uitdrukking haalt Paulus eigenlijk de woorden van Genesis over de schepping van de mens aan: “Toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus, zó werd de mens tot een levend wezen” (Gen 2:7). Zowel Paulus als Genesis zeggen dat de mens een levende ziel ‘werd’. De ‘ziel’ is niet iets dat werd toegevoegd nadat hij geformeerd was, maar is het levende wezen ‘mens’ wanneer God hem eenmaal de levensadem gegeven heeft. Bovendien verschilt deze levensadem helemaal niet van de adem die de dierlijke schepping in leven houdt. Hebt u gemerkt dat in het zondvloedverhaal zowel mensen als dieren slachtoffers van de zondvloed worden genoemd: “Alles, dat de adem van de levensgeest in de neus had, alles wat op het droge was, stierf. Zo verdelgde Hij alles wat bestond, wat op de aardbodem was, mensen zowel als vee” (Gen 7:22,23)?

Toen God dus tot Adam zei: "stof bent u en tot stof zult u terugkeren", had Hij het niet uitsluitend over Adams lichaam, maar over Adam, het gehele levende wezen dat hij was. Zoals een hoogleraar in een commentaar op Genesis zei: 'Het is goddeloos om dat te willen omzeilen met de listige opmerking dat met die woorden niet over de ziel gesproken wordt. Dit oordeel wordt tot de mens, niet tot lichaam of ziel, gesproken'. Water stijgt niet uit boven de bron waaruit het ontspringt, en mollen zweven niet hoog in de lucht als arenden. Evenmin bereikt de mens die voor zichzelf en voor dit leven leeft, het Koninkrijk van God. Psalm 49 zegt: "De mens, die met al zijn praal geen inzicht heeft, is gelijk aan de beesten, die vergaan". De psalmist beeldt de dood af als een herder, die zijn kudde leidt naar een eeuwig graf: "Als schapen zinken zij in het dodenrijk (graf), de dood weidt hen ... Dit is het lot van hen die op zichzelf vertrouwen, het einde van wie behagen scheppen in hun eigen woorden".

Wat de mens anders doet zijn dan de dieren is zijn vermogen een boodschap van God te begrijpen en erop te reageren. Wanneer God vertelt waarom Hij de menselijke soort gemaakt heeft, en wat het grote doel is dat Hij daarmee voor ogen heeft, bent u in staat te begrijpen wat Hij u vertelt. Als u wilt kunt u Zijn uitnodiging om dat Koninkrijk binnen te gaan aannemen, en uw verlangen daarnaar tonen door Zijn wil te gehoorzamen. Dat is de grote les van Jezus' gelijkenis van de verschillende soorten grond. Proberen de mensen Gods boodschap te brengen is bij sommigen even nutteloos als proberen een gewas te telen op een steenachtige weg. Het dringt gewoon niet tot hen door!

De boodschap is als een zaad. Hoe nietig lijkt het kleine, droge korreltje toch als het in uw hand ligt – even onbeduidend als een Bijbel op een boekenplank. Maar leg dat zaad maar in goede aarde, en zie dan eens wat een wonderlijke levenskracht erin verborgen ligt. En wanneer de boodschap van God gezaaid wordt in wat Jezus "een goed en vroom hart" noemt, bezit het de kracht te groeien tot iets levends dat een mens verandert en voorbereidt voor het toekomstige leven.

Men moet in Israël wonen om het beeld 'alle vlees is als gras' goed te kunnen begrijpen: de verzengende zon en de droge woestijnwind verschroeien het groene gras en de bonte bloemen zo snel tot dor en dood bruin. Dat is wat er gebeurt met wat de Bijbel 'vlees' noemt: "het gras verdort en de bloem valt af". Dat is een harde waarheid, zo hard dat velen zichzelf bedriegen door er anders over te denken, net zoals Eva verleid werd door de eerste leugen: "U zult beslist niet sterfen". Het is zoveel troostrijker zich God voor te stellen als een 'goedige grootvader' die glimlachend op de mensen neerziet en hen allen, zonder onderscheid, met goede gaven overlaadt. Juist daarom zegt de Heer Jezus op zo'n nadrukkelijke wijze tot Nicodemus: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien".

Opnieuw geboren. Maar hoe? Het vlees vergaat, maar het woord van God leeft door: "Het gras verdort en de bloem valt af, maar het woord van de HERE blijft tot in eeuwigheid". Dit is het woord dat de kracht heeft nieuw leven in een mens te scheppen. Petrus beschrijft hen die de Heer Jezus volgen als "wedergeboren, en niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God".

Het menselijke geslacht is vaak afgebeeld als voortgedragen door onafwendbare stromen: 'De tijd draagt alle mensen voort op zijn gestagen stroom'. Jezus vertelde Nicodemus dat er een 'wind' uit de hemel is, die de macht heeft de mensen tegen de stroom in te drijven: "De wind blaast waarheen hij wil – je hoort hem wel, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heengaat".

De keus is aan u. U kunt u, niets doende, laten voortdrijven. Of u kunt de zeilen bijzetten en u door de hemelse wind laten voortstuwen in Gods richting. Zijn invloed kan u welkom zijn, en u laat u dan door deze kracht brengen waarheen Hij wil. Met andere woorden, u kunt de weg gaan van de natuurlijke mens – "Laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij" – óf u kunt de invloed van het Woord van God in uw leven toelaten en de gevolgen ervan aanvaarden. De eerste noodzaak is dus goed te luisteren. De kracht die u kan veranderen komt van God. Alleen u kunt het besluit nemen Hem in u te laten werken.

7. De wet van Christus

Wie zijn geboden bewaart blijft in Hem, en Hij in hem. (1 Johannes 3:24)

In zijn afscheidsrede in de bovenzaal tot de apostelen, die kort daarna zijn gemeente zouden stichten, sprak Jezus over de centrale plaats die zijn geboden in het leven van al zijn discipelen moesten innemen: "Wanneer u Mij liefhebt, zult u mijn geboden bewaren ... Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft ... Indien iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord bewaren ... U bent mijn vrienden, indien u doet, wat Ik u gebied" (Joh 14:15,21,23; 15:14).

De apostel Paulus heeft later alle geboden van Christus, zowel zijn directe uitspraken die in de vier evangeliën zijn opgetekend, als die door de apostelen zijn gegeven, samengevat in de woorden: "de wet van Christus" (Gal 6:2).

Welke functie heeft deze wet van Christus voor zijn volgelingen, die weten door geloof behouden te zijn? En welke betekenis heeft voor hen de door Mozes gegeven Wet, inclusief de Tien Geboden of Tien Woorden van de HERE?

Het eind voor de christen aan het regime van de Joodse Wet

Aan de hand van een aantal uitspraken van Paulus is het niet moeilijk vast te stellen dat voor een christen een eind is gekomen aan het regime van de Joodse Wet:

- Hij beschrijft Joden die niet in Christus geloven als mensen "die onder de wet staan", en wat hemzelf betreft zegt hij: "hoewel persoonlijk niet onder de wet" (1 Kor 9:20).
- Tegen medegelovigen zegt hij:
Daarom, mijn broeders, bent u ook dood voor de wet door het lichaam van Christus. (Rom 7:4)
Want ik ben door de wet voor de wet gestorven om voor God te leven. (Gal 2:19)
Indien u zich echter door de Geest laat leiden, dan bent u niet onder de wet ... (Gal 5:18)
- Christus heeft "in zijn vlees de wet van de geboden, in inzettingen bestaande, buiten werking gesteld" (Efez 2:15; vergelijk Kol 2:14).
- De wet die tot het leven moest leiden "bleek voor mij juist dodelijk te zijn" (Rom 7:10).
- De mens die onder de wet leeft is een gevangene: "voordat dit geloof kwam, werden wij onder de wet in verzekerde bewaring gehouden" (Gal 3:23).
- Door Christus wordt hij daaruit "ontslagen, dood voor haar, die ons gevangen hield" (Rom 7:6).

- God heeft Zijn Zoon uitgezonden, "geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, om hen, die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij het recht van zonen zouden verkrijgen" (Gal 4:4,5).

De Tien Geboden

Met zulke uitspraken, die in een aantal van zijn brieven te vinden zijn, wijst Paulus de Wet als heilsmiddel resoluut af. En naast deze negatieve beoordeling van de Wet in het algemeen voor het leven van een christen, is hij niet minder duidelijk wanneer hij de Tien Geboden beschrijft als een letter 'op stenen platen' gegrift, die de dood bewerkt. In tegenstelling tot de opvatting van velen in het huidige christendom, waren voor Paulus de Tien Geboden niet los te zien van de overige voorschriften van de Wet van Mozes. Naar aanleiding van het verzoek dat het geschrokken volk Mozes deed, "Spreek u met ons, dan zullen wij horen; maar laat God niet met ons spreken, opdat wij niet sterven" (Ex 20:19) – maakte hij Gods overige geboden bekend; maar wat aard en belangrijkheid betreft vormen ze alle één geheel.

Er wordt wel geprobeerd onderscheid te maken, door de Tien Geboden 'de morele' en de overige voorschriften 'de ceremoniële Wet' te noemen. Maar dit onderscheid is niet alleen geheel en al vreemd aan de Bijbel, maar is ook niet te rijmen met de inhoud van de Wet als geheel. Enerzijds zijn de rituele verordeningen doordrongen met morele betekenis, en anderzijds komen de allerhoogste morele eisen in de Wet – liefde voor God en de naaste – niet in de Tien Geboden voor maar staan tussen de andere voorschriften (Leviticus 19:18; Deuteronomium 6:5).

Verre van een afzonderlijk deel van de Wet van Mozes te zijn, vormden de Tien Geboden de kern daarvan. Voordat Mozes het volk de gehele Wet van de HERE gaf, werd het verbond tussen God en Israël gesloten, waarbij Mozes de woorden die God gesproken had voorlas: "Zie, het bloed van het verbond dat de HERE met u sluit, op grond van al deze woorden" (Ex 24:8). Toen Mozes de berg beklom nam hij twee stenen platen mee: "en Hij (de HERE) schreef op de platen de woorden van het verbond, de Tien Woorden" (Ex 34:27,28). Later herinnerde Mozes het volk hieraan: "Hij maakte u het verbond bekend, dat Hij u gebod te houden, de Tien Woorden, en Hij schreef ze op twee stenen platen" (Deut 4:13).

De Tien Geboden, als kern van de gehele Wet, vormen de basis van het oude verbond dat in Christus is weggedaan. De profeet Jeremia had gesproken van een nieuw verbond, dat de plaats van dat oude zou innemen; en na zijn woorden te hebben aangehaald, merkt de schrijver van de Hebreeënbrief op: "Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning" (Heb 8:13).

Dit alles verklaart waarom Paulus, na Gods schrijven "op platen van steen" tegenover Gods schrijven "op platen van vlees in het hart" te hebben gezet, zijn apostolische werk op deze wijze nader beschreef: "die ons bekwaam gemaakt heeft om dienaren te zijn van een nieuw verbond, niet van de letter, maar van de Geest, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend" (2 Kor 3:6). Hoe uitzichtloos de situatie is voor hen die eeuwig leven zoeken door middel van dat oude verbond, blijkt uit zijn verdere beschrijving van het regime van de Tien Geboden:

Indien nu de bediening van de dood, met letters op stenen gegrift, gepaard ging met zulk een heerlijkheid ... Indien de bediening, die veroordeling brengt, heerlijkheid was ... (2 Kor 3:7,9)

Al die heerlijkheid bij de wetgeving, zo legt de apostel nader uit, is verdwenen samen met de Wet en de in stenen gegrifte geboden. Verder bewijs dat deze laatste in Christus zijn afgeschaft, is door de uitleg in 2 Korintiërs 3 onnodig.

De christelijke vervulling van de Wet

Wanneer we nu – uitgaande van deze volstrekte afwijzing van de functie van de Wet van Mozes, inclusief de Tien Geboden, als heilsmiddel – het Nieuwe Testament onderzoeken wat betreft de morele norm van het leven van een christen, doet zich het merkwaardige feit voor dat Paulus zich óók positief over de betekenis van de Wet uitlaat. De betekenis van Christus' komst ligt niet in de afschaffing van de Wet maar, integendeel, in Christus' vervulling daarvan, waarmee zijn volk verbonden is:

Want wat de wet niet kon, omdat zij zwak was door het vlees – God heeft, door zijn eigen Zoon te zenden ... de zonde veroordeeld in het vlees opdat de eis van de wet vervuld zou worden in ons. (Rom 8:3,4)

Wees niemand iets schuldig dan elkaar lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld. Want de geboden: u zult niet echtbreken ... en welk ander gebod er ook is, worden samengevat in dit woord: u zult uw naaste liefhebben als uzelf. De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling van de wet. (Rom 13:8-10)

Want besneden zijn betekent niets, en onbesneden zijn betekent niets, maar wél het houden van Gods geboden. (1 Kor 7:19)

Want de gehele wet is in één woord vervuld, in dit: u zult uw naaste liefhebben als uzelf. (Gal 5:14)

En naast deze onmiskenbare erkenning van de essentiële plaats van de wet in het christelijke leven, doet Paulus zelfs een beroep op de Tien Geboden!

Eer uw vader en uw moeder – dit is immers het eerste gebod, met een belofte – opdat het u welga en u lang leeft op aarde. (Efez 6:2,3)

“Het heil is uit de Joden”

Wat is de verklaring voor deze schijnbare tegenspraak? Het populaire onderscheid tussen de Tien Geboden en de Wet van Mozes – alsof de eerste als zodanig nog steeds gelden en de tweede niet – evenals het onderscheid tussen zogenaamd morele en ceremoniële wetten, zijn beide kennelijk ongefundeerd. Het verklarende principe is, naar onze mening, te vinden in het radicale verschil tussen de oude wetsbedeling en de nieuwe heilstijd die met Christus' offerdood en opstanding is ingegaan.

Gods verbond in de Sinai werd gesloten met het volk Israël als geheel: “Ik zal Mij u tot een volk aannemen”, zei de HERE (Ex 6:6). “En het gehele volk antwoordde eensgezind: Alles wat de HERE gesproken heeft, zullen wij doen” (Ex 19:8; 24:3,8). Vanaf de achtste dag na zijn geboorte droeg iedere mannelijke Israëliet het teken van dat verbond in zijn lichaam, en als hij dat niet deed was er geen plaats voor hem in de samenleving van Israël: “de onbesnedene ... die mens zal uitgeroeid worden uit zijn volksgenoten: hij heeft mijn verbond gebroken” (Gen 17:14). Vanwege zijn besnijdenis was een Israëliet, in tegenstelling tot iemand anders, in principe niet van God vervreemd, maar stond al in een gezegende en heilbelovende verbondsrelatie – evenals alle vrouwen in Israël (ook al werden zij niet besneden).

Daarom bevat de Wet van Mozes niet alleen voorschriften voor ieder persoonlijk, maar ook voor de samenleving als geheel. Er werden voorzieningen getroffen voor een centraal heiligdom en een daarbij behorend offerritueel, regelmatige feesten, het in bezit nemen en houden van een familie-erfenis in het beloofde land, rechtspraak om uitbuiting en onderdrukking te voorkomen, en een eerlijke behandeling van grieven, die voor iedereen gelijk waren:

En wanneer iemand zijn volksgenoot lichamelijk letsel toebrengt, dan zal hem evenzo gedaan worden als hij gedaan heeft: breuk voor breuk, oog voor oog, tand voor tand. (Lev 24:19,20)

Zo bood de Wet van Mozes de Israëliet de gelegenheid zijn kant van de verbondsrelatie na te komen, en zich zodoende waardig te tonen Gods gave van eeuwig leven te ontvangen: “Zie, ik houd u heden het leven en het goede voor”, zei Mozes in een laatste aansporing, “maar ook de dood en het kwade: doordat ik u heden gebied de HERE, uw God, lief te hebben door in zijn wegen te wandelen en zijn geboden, inzettingen en verordeningen te onderhouden” (Deut 30:15,16). Jezus bevestigde deze heilrijke situatie voor de leden van Gods verbondsvolk, toen Hij tot de Samaritaanse vrouw zei: “Het heil is uit de Joden” (Joh 4:22).

“Christus is het einde van de Wet”

Door zijn leven van gehoorzaamheid aan God, zijn offerdood en opstanding,

maakte Jezus een eind aan het tijdperk van de Wet, en door Jezus als hun Redder en Messias te verwerpen verloor de Jood zijn bevoorrechte positie. Voortaan zou Gods heil voor de mens niet bereikbaar zijn door zich als een gehoorzame Israëliet te gedragen, of door inlijving in het verbondsvolk, maar door persoonlijk geloof in Jezus Christus. Het heil lag niet meer in de Joden, maar in Christus: "de behoudenis (redding) is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden (gered) worden" (Hand 4:12).

Doop en besnijdenis

Het verschil tussen de twee 'bedelingen', en het algemene gebrek aan inzicht op dit punt in het christendom, kan geïllustreerd worden in het verschil tussen besnijdenis en doop.

In één opzicht is er een duidelijke overeenkomst: beide drukken op symbolische wijze uit dat de begeerten in de mens, die aanleiding geven tot ongehoorzaamheid aan Gods wil, verloochend moeten worden, zodat Paulus de doop kan omschrijven als "de besnijdenis van Christus": "In Hem bent u ook met een besnijdenis die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, omdat u met Hem begraven bent in de doop" (Kol 2:11,12). Besnijdenis was het teken dat een mannelijke Israëliet lid was van het verbondsvolk, en als zodanig verplicht de eisen van het verbond op te volgen. Iemand die daartoe niet bereid was, verbeurde dat voorrecht. De doop daarentegen verbindt een mens niet aan een volk maar aan de Heiland. Vandaar dat Paulus met zijn vergelijking ook het scherpe contrast aangeeft: "In Hem bent u ook mede opgewekt [oftewel: In Christus zijnde, bent u met Christus opgewekt] door het geloof aan de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt" (Kol 2:12).

De verbondenheid met Christus in een vrijwillig sterven om als wedergeboren mens weer te beginnen met een nieuw leven, vraagt inzicht en overtuiging. Vandaar dat Jezus regelmatig tot de apostelen sprak over de verkondiging van het evangelie, maar slechts een enkele keer over de doop als de daaropvolgende stap: "Ga heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie aan de gehele schepping. Wie gelooft en zich laat dopen zal behouden (gered) worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden" (Mar 16:15,16). In alle gevallen die ons uit de Schrift bekend zijn, gingen de evangelieverkondiging en het geloof in de heilsboodschap daarin aan de doop vooraf. Wat in Samaria of Korinte gebeurde is typerend voor vele andere plaatsen:

Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk van God en van de naam van Jezus Christus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen. (Hand 8:12)

... en vele van de Korintiërs, die Hem hoorden, geloofden en lieten zich dopen.
(Hand 18:8)

Door middel van de Bijbel doen Christus en zijn apostelen een beroep op ieder mens naar hun boodschap te luisteren:

Wie oren heeft, die hore! (Mat 13:9)

En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En wie het hoort, zegge: Kom! En wie dorst heeft, komt, en wie wil, neemt kosteloos het levende water. (Op 22:17)

Indien u met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden worden. (Rom 10:9)

Niets in zijn hele leven, van de wieg tot het graf, kan voor een mens belangrijker zijn dan zijn beslissing een nieuw leven te beginnen in gemeenschap met Christus als Heiland, zijn heerschappij met al de consequenties daarvan voor het dagelijkse leven aanvaardend, de volledige levensverwachting richtend op Christus' wederkomst met leven voor zijn volk. Niemand anders heeft het recht of mag proberen die beslissing over te nemen. Vanzelfsprekend zullen liefdevolle gelovige ouders, in het besef van hun verantwoordelijkheid, ook tegenover God, hun kinderen grootbrengen "in de tucht en in de terechtwijzing van de Here" (Efez 6:4). In een ontaarde en geseclariseerde samenleving hebben zij de heilige verantwoordelijkheid en de gelegenheid hun kinderen, terwijl die nog ontvankelijk zijn, de wonderbaarlijke boodschap van het christelijke evangelie te laten leren kennen. Maar op de definitieve beslissing, zich met Christus te verbinden door een symbolisch sterven met Hem en een nieuw leven met Hem aan te gaan, mogen ze niet vooruitlopen of deze in eigen handen nemen door hun kinderen te laten 'dopen'; want dat is niet de weg tot het leven die Jezus en zijn apostelen leren.

De leer van Christus

In het licht van het radicale verschil tussen volk en gemeente is de leer van Christus, en vooral de Bergrede, goed te begrijpen. De populaire opvatting dat Hij, als een tweede Mozes, de berg opging om een nieuwe wet te verkondigen, vindt geen steun in wat Hij toen zei. De zes voorbeelden in Matteüs 5, ingeleid met "U hebt gehoord, maar Ik zeg u", houden geen kritiek op de Wet als zodanig in, maar op het verkeerde gebruik daarvan. Zijn kritiek richt zich vooral op de traditionele en ontoereikende toepassing van de Wet; vandaar de woorden "u hebt gehoord" in plaats van de gebruikelijke formule: "er staat geschreven". Christus maakt duidelijk dat een Wet die nodig was voor een rechtvaardige samenleving – "oog om oog en tand om tand", bijvoorbeeld – niet misbruikt mag worden om persoonlijke wraak wettig te verklaren. Zowel in de Bergrede als in zijn leer in het algemeen past Jezus de principes van de Wet toe; niet op het leven van het volk, maar op dat van de pelgrim die de smalle weg volgt naar Gods Koninkrijk.

In de nationale Wet van Mozes voor Israël kwamen voorschriften en principes voor die bepalend zijn voor de relatie met God, met medegelovigen en met de medemens. Die worden door Christus en zijn apostelen gehandhaafd in de nieuwe toestand die met Christus' komst is ingegaan. Daarom vinden we, bijvoorbeeld, negen van de Tien Geboden terug in hun leer. De enige uitzondering is een volksgebod: het houden van de zevende dag als rustdag voor de HERE. "Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt" was een instelling voor de natie, evenals alle andere feesten die in Gods verordeningen de kalender van Israël bepaalden. De poging de sabbatviering, evenals de besnijdenis, in de gemeente in de heidenwereld in te voeren, bestreden de apostelen:

Dagen, maanden, vaste tijden en jaren neemt u in acht. Ik vrees, dat ik mij mogelijk tevergeefs voor u ingespannen heb. (Gal 4:10,11)

Laat dan niemand u blijven oordelen op het punt van eten en drinken, of op het punt van een feestdag, nieuwe maan of sabbat, dingen die slechts een schaduw zijn van wat komen moest terwijl de werkelijkheid van Christus is. (Kol 2:16,17)

De sabbat maakt dus deel uit van de gehele kalender van feesten in Israël. Maar ook hebben Christus en de apostelen niet geleerd dat de sabbatdag van de zevende naar de eerste dag van de week verplaatst moest worden. Als 'vreemdelingen en bijwoners' in een heidense samenleving waren christenen meestal niet in de gelegenheid een instelling die bedoeld was voor een volk, individueel in acht te nemen; en dit verklaart waarom de Joodse gemeente andere gemeenten niet de verplichting van de sabbatviering heeft opgelegd, en waarom deze ontbreekt in de aanbevelingen in Handelingen 15:19-21.

Geloof in het evangelie, samen met de doop, brengen een mens onder het heilsregime en de machtssfeer van Christus als Heer en Heiland. In het ernstige streven Hem te behagen, door zijn geboden te gehoorzamen, leert de christen de vrijheid van de liefde, die het overheersende principe van het nieuwe verbond met zich meebrengt. Alleen daardoor leert hij de nieuwe gezindheid van de Geest die Gods kinderen kenmerkt:

Hieraan onderkennen wij, dat wij de kinderen van God liefhebben, wanneer wij God liefhebben en zijn geboden doen. Want dit is de liefde van God, dat wij zijn geboden bewaren. En zijn geboden zijn niet zwaar, want al wat uit God geboren is, overwint de wereld. (1 Joh 5:2-4)

8. Het voorbeeld van de geloofsgetuigen

In dat geloof zijn deze allen gestorven, zonder de belofte verkregen te hebben.
(Hebreeën 11:13)

In hoofdstuk 11 van de brief aan de Hebreeën vinden we een reeks beelden van gelovigen, die alle mogelijke beproevingen ondergingen waaraan de mens onderworpen kan worden. Niet alleen zagen zij, wanneer zij met de dood bedreigd werden, deze met bewonderenswaardige moed onder ogen, niet alleen werden zij op de proef gesteld op momenten dat een crisis zijn hoogtepunt bereikte, maar ook oefenden zij hun leven lang geduld tijdens jaren van nog niet vervulde hoop, toen zij vervolgd en gesmaad werden, toen zij leden en verdriet hadden. Hun geheim is dat zij stevig vasthielden aan de enige overtuiging die zowel passend als onaan-tastbaar is: zij geloofden dat God bestaat, en dat Hij een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken (Hebreeën 11:6).

Het voorbeeld van geloof van Abraham en Mozes

Levend "als ziende de Onzienlijke" kon de kinderloze Abraham de aantrekkelijkheden van de veelzijdige beschaving van de vallei van Mesopotamië de rug toekeren en vertrekken als een pelgrim, "zonder te weten waar hij komen zou" (Heb 11:8). Omdat hem en zijn nageslacht het eeuwigdurende bezit beloofd was van het land waar hij heenging, leefde hij in de verwachting van een zoon, totdat het er de schijn van had dat alle hoop vervlogen was. En toen God hem die zoon uiteindelijk toch gegeven had, was hij bereid die zoon aan God te offeren, in de volle verzekerdheid dat God hem, zo nodig, uit de doden zou opwekken – "en daaruit heeft hij hem ook bij wijze van spreken teruggekregen" (vs. 19).

Door hetzelfde geloof was Mozes in staat de macht en de kennis van het Egyptische hof in de tijd van haar grootste bloei achter zich te laten, daarmee de mogelijkheid opgevend van een carrière die hij, volgens de overlevering, al was begonnen. Hij leefde als een herder in de woestijn en keerde terug om Israël uit Egypte en naar het beloofde land te leiden. Op een kritiek moment, toen ze door de Egyptenaren overweldigd hadden kunnen worden, had hij het geloof om een zuiver rituele plechtigheid in te stellen, het Pascha. Door de Rode Zee en veertig jaar lang in de woestijn droeg hij de last van de leiding over een morrende volksmenigte, gedemoraliseerd door generaties van slavernij, en kwam tenslotte tot aan de grens van het beloofde land – alleen maar om het vanaf de berg Nebo te zien.

In alle opzichten beproefd

Dit zijn slechts twee voorbeelden van de vele die de schrijver uit Israëls geschiedenis naar voren brengt:

... die door het geloof koninkrijken onderworpen, gerechtigheid geoefend, de vervulling van de belofte verkregen hebben, muilen van leeuwen dichtgesnoerd, de kracht van het vuur gedooft hebben. Zij zijn aan scherpe zwaarden ontkomen, in zwakheid hebben zij kracht ontvangen, zij zijn in de oorlog sterk geworden en hebben vijandige legers doen afdeinzen. Vrouwen hebben haar doden uit de opstanding terug ontvangen, anderen hebben zich laten folteren en van geen bevrijding willen weten, opdat zij aan een betere opstanding deel mochten hebben. Anderen weer hebben hoon en geselslagen verduurd, daarenboven nog boeien en gevangenschap. Zij zijn gestenigd, op zware proef gesteld, doormidden gezaagd, met het zwaard vermoord; zij hebben rondgezworven in schapenvellen en geitevellen, onder ontbering, verdrukking en mishandeling – de wereld was hunner niet waardig – zij hebben rondgedoold door woestijnen, en gebergten, in spelonken en de holen van de aarde. (vzn 33-38)

“Ook deze allen”, zo staat er, “hoewel door het geloof een getuigenis aan hen gegeven is, hebben het beloofde niet verkregen, omdat God iets beters met ons voor had, zodat zij niet zonder ons tot de volmaaktheid konden komen” (vzn 39,40).

Gods karakter

Wat was de basis van hun geloof? Ten eerste het geloof dat God bestaat – de overtuiging dat Hij werkelijkheid is – en ten tweede de overtuiging aangaande Zijn karakter — dat Hij niet onverschillig staat ten opzichte van de mensen, maar dat Hij hen in een zodanige relatie met Zichzelf brengt dat “Hij een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken”, want Hij heeft voor hen ‘een stad’ bereid.

Dat geloof in een ‘beloning’ was tweeledig. De aartsvaders geloofden dat zij persoonlijk waren inbegrepen in de vervulling van de hun gegeven belofte: “u en uw nageslacht”. Zij zouden het land beërven, en daarin een gevestigd leven genieten, zelfs indien de vervulling – zoals inderdaad het geval is – hun opstanding uit de doden zou vereisen. Maar zij zagen niet alleen uit naar persoonlijke genoegdoening: zij zouden een deel van een groter geheel vormen. Zij waren gekomen uit steden, uit een samenleving van mensen; zij zagen uit naar een nieuwe samenleving, een blijvende stad, “de stad met de fundamenten”, zoals deze zinsnede letterlijk kan worden weergegeven. Welke fundamenten onderscheiden haar van alle andere steden? Het antwoord staat in het laatste deel van de zin: “waarvan God de ontwerper en bouwmeester is” (Heb 11:10). Haar fundamenten zijn eeuwig, omdat zowel het ontwerp als de structuur van God komen; en het feit dat het een stad is, houdt in dat het een georganiseerde samenleving is waarin zij als individuen hun plaats zullen hebben als deel van het geheel. Met dit geloof zagen mensen alle gevaren en beproevingen onder ogen die de mens kan ervaren.

Welk gezag?

Hoe kwamen zij dan tot deze overtuiging? Op welke autoriteit berustte die? Op het gezag van Gods Woord, rechtstreeks aan de vaders geopenbaard en opgeschreven in een verslag voor latere generaties. Hun geloof was geloof in Gods belofte, en in het verslag met betrekking tot die belofte dat ze hadden ontvangen: een verslag dat werd bewezen door de vervulling van de profetieën daarin.

Het is het verslag van Gods werkzaamheid door de eeuwen heen, en Zijn plan, getoond in profetie. En dit alles is geconcentreerd in Zijn Zoon, Jezus Christus: "Nadat God vroeger vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst van de dagen tot ons gesproken in de Zoon, die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen" (Heb 1:1,2).

U mag bouwen op hetzelfde fundament als de geloofshelden uit de oudheid – op hun overtuiging dat God bestaat, en dat Hij een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken. Het christelijk geloof gaat uit van dezelfde autoriteit: Gods openbaring, nu volledig bevestigd in de Zoon die Hij gezonden heeft. Dit alleen is het zekere geloof, geschikt om uw leven een doel te geven; het kompas waarmee u uw koers kunt bepalen; een geloof dat beslissend gezag heeft; een geloof dat u niet langer een geïsoleerde enkeling doet zijn, maar tot een deel maakt van een grote familie van heiligen, die eens gelijk aan de onsterfelijke engelen zullen zijn.

9. De twee bouwers

*Wie hoort en het niet doet, is gelijk aan iemand,
die een huis op de grond bouwt zonder fundament. (Lukas 6:49)*

De noodzaak van een hecht fundament

In een van de smalle dalen die uitmonden in het meer van Galilea, gaan twee mannen elk een eigen huis bouwen. Op deze tijd, vroeg in de zomer, stroomt er nog steeds een beek in de rotsachtige bedding, maar de stormvloed van de winter hebben een vlakte van kiezels en zand neergelegd. Hier is het nodige water bij de hand, en kunnen ze beginnen met bouwen zonder veel werk te besteden aan het vlak maken van de bodem.

Eén man kiest die plek en maakt snel vorderingen met zijn huis. Af en toe kijkt hij met een spottende glimlach naar de andere man, die hogerop op een rotslaag zwoegt. Deze echter kent het terrein en de omstandigheden. Wanneer de winter terugkomt, zal de stroom het dal vullen met een razende stortvloed; de wind, ingesloten tussen de bergwanden als in een trechter, zal waaien met samengebalde woede die hoge golven opzweept tot ver over het meer. In combinatie met de stortregens zullen zij elk bouwwerk zwaar op de proef stellen.

Zo gebeurde het, en de kracht van de storm en het water stortte zich tevergeefs tegen het huis op de rotsbodem. Maar het andere huis werd zwaar getroffen. Het kolkende water zoog het kiezelzand weg en rolde grote stenen tegen de fundamenten. De regen viel zwaar als hamerslagen, en het gehele gebouw schudde en zwaaide heen en weer in de storm; totdat, van onderen ondermijnd door het water en van boven gebeukt door de wind, de balken het kreunend begaven, het dak instortte en de muren omvielen. Er bleef niets over dan hout en stenen die door de watervloed werden meegevoerd.

In Galilea, waar de Bergrede werd uitgesproken, zou iedereen weten dat de een verstandig man met vooruitziende blik was en de ander dwaas, omdat zij wisten hoe nodig het was door de aangeslibde grond heen te graven naar de rots eronder en het bouwwerk daarop te verankeren om een vast fundament te hebben. Maar begrepen zij de betekenis van dit principe met betrekking tot het eeuwige leven? Of verwachtten zij dat de wetten van oorzaak en gevolg niet zouden gelden voor geestelijke zaken?

Drie fundamentele principes

De gelijkenis heeft drie dingen aangetoond. Ten eerste wordt het grote principe van de menselijke vrijheid er weer duidelijk mee voor ogen gehouden: mensen

kunnen kiezen op welk fundament zij willen bouwen. Zonder die vrijheid zou de gelijkenis iedere redelijke grondslag verliezen. Als mensen alleen maar automaten waren, voorbestemd tot leven of vernietiging, zouden Jezus' woorden slechts met hen spotten. Ten tweede wordt er van een mens een niet aflatende inspanning gevraagd: het fundament is niet alleen het horen van de woorden van Christus maar ook het doen ervan; en op dit fundament moet hij bouwen. En de derde en grootste les is die dat het resultaat in overeenstemming zal zijn met wat een mens doet.

Nooit was die les meer nodig dan in deze tijd. Dingen zijn zoals zij zijn, en de gevolgen (zullen) zijn wat zij (zullen) zijn, en door geen enkele poging de natuur te bedriegen ontkomen we eraan. En toch voelen mensen die weten dat zij de zwaartekracht en de principes van de mechanica niet kunnen weerstaan, zich gekrenkt dat Gods wegen op geestelijk gebied even vast zijn als de natuurwetten.

Ontkennen dat het leven alleen op Gods fundament gebouwd kan worden om stand te houden, is de orde en redelijkheid van Zijn schepping ontkennen: het is spotten met God, en "God laat niet met Zich spotten". Want, om een ander beeld te gebruiken, "wat een mens zaait, zal hij ook oogsten. Want wie op de akker van zijn vlees zaait, zal uit zijn vlees verderf oogsten, maar wie op de akker van de Geest zaait, zal uit de Geest eeuwig leven oogsten" (Gal 6:7,8).

10. Het ware geloof in God

Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die U gezonden hebt. (Johannes 17:3)

Tegenover deze 'enige waarachtige God' zijn er in de huidige wereld allerlei voorstellingen van Hem die niet aan de werkelijkheid beantwoorden, en die eerder het product zijn van menselijke bespiegelingen en verlangens dan gebaseerd zijn op wat de Schrift over Hem zegt.

Het voorbeeld van Abraham laat zien wat geloof in de ware God van de Bijbel betekent.

God leren kennen

"Abraham geloofde in de HERE, en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid [rechtvaardigheid]". In deze woorden wordt de enige basis gelegd voor de verhouding van een mens tot God. En toch is het mogelijk dat zelfs zij die ze als door God ingegeven beschouwen en het belang ervan inzien, niet altijd de ware betekenis ervan begrijpen.

Er bestaat zoiets als een vaag geloof in God met het verstand. U kunt kijken naar de wonderen van de natuur, en daarin het bewijs zien van een Ontwerper. U kunt het profetische getuigenis onderzoeken, en vinden dat dit alleen te verklaren is vanuit een doelgerichte leiding in de geschiedenis. Op grond hiervan zou u kunnen zeggen: "Ik geloof in God" – u bent dan tot de conclusie gekomen dat het bestaan van God de enige redelijke veronderstelling is die de feiten verklaart. Dat is op zichzelf wel goed, en kan de eerste stap zijn tot meer, maar Abrahams geloof was niet van dien aard: hij geloofde niet zomaar in God; hij geloofde God op Zijn woord, vertrouwde Hem volledig.

Om zo in God te geloven moet u Hem kennen. Maar wat betekent God kennen? U kunt van iemand die u kent zeggen: 'Ik ken Jansen, ik zag hem een week geleden nog in de stad'. Bent u beter met hem bekend, dan zou u kunnen zeggen: 'Ik ken Jansen. Hij is een vriendelijke en betrouwbaar man'. Na jaren van intieme vriendschap zou u misschien nog een stap verder komen, en zeggen: 'Ik ken Jansen, en ik weet uit ervaring dat hij me nooit in de steek zal laten als ik in moeilijkheden zit. Wat hij zegt dat zal hij ook doen'. Dit laatste voorbeeld is in zekere mate een illustratie van Abrahams geloof in God, behalve dat, terwijl de warmste vriendschap tussen mensen kan verkillen, de vriendschap met God van Diens kant nooit zal eindigen.

Vanaf de dag waarop God had gezegd: "Ga uit uw land en uit uw familie ... naar het land, dat Ik u wijzen zal ... en met u zullen alle geslachten van de aardbodem

gezegend worden”, had Abraham God gekend. Hij verliet Ur van de Chaldeeën en trok naar Haran, en van Haran naar Kanaän. Daar hernieuwde God Zijn belofte en sloot een verbond met hem. Abraham geloofde God en verwachtte de vervulling, zelfs toen alle hoop vervlogen scheen te zijn, tot hij een bevestiging van de belofte kreeg door de geboorte van Isaäk. Tenslotte kwam de uiterste beproeving van zijn geloof, toen God hem gebod de zoon te offeren op wie geheel zijn door God gegeven hoop rustte. Hij legde Isaäk gebonden op de takken op het stenen altaar, overwegend “dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken, en daaruit heeft hij hem ook bij wijze van spreken teruggekregen”. In dit alles geloofde Abraham zoals een man een vriend gelooft. Hij kwam niet door redenering tot het aannemen van het bestaan van God als geloofsstelling; hij kende Hem persoonlijk.

Hoe kunt u God kennen wanneer Hij niet met hoorbare stem spreekt? U kunt Hem leren kennen door de stille stem van Zijn Woord. Hij sprak in beloften tot mensen uit de oudheid, en de woorden zijn te boek gesteld. Hij sprak door Zijn Geest tot de profeten, en hun woorden werden opgeschreven. Op het laatst sprak Hij in Zijn Zoon, die in zich de afdruk droeg van Gods karakter en de uitstraling was van Diens heerlijkheid – die Zijn vleesgeworden Woord was – en dat Woord is bekendgemaakt door de Evangeliën, in de brieven van de apostelen en in het boek Openbaring. Het geschreven Woord is er nog altijd, levend en krachtig. Al wordt Hij niet gezien of gehoord, het Woord is in de Persoon van Jezus Christus werkzaam aan de rechterhand van de Vader.

God of afgod?

Als u God wilt kennen, moet u Hem leren kennen door Zijn openbaring van Zichzelf. Het heeft Hem behaagd Zijn karakter en voornemens bekend te maken door aan mensen gedane beloften, door aan mensen gegeven woorden, door het vleesgeworden Woord Jezus Christus. Als u God wilt kennen, moet u dus leren wat Zijn beloften zijn; maar het moeten dan wel Zijn beloften zijn, en niet wat mensen daarvan gemaakt hebben. U moet Gods Woord kennen; maar het moet wel Zijn Woord zijn, en niet wat u wenst en beter uitkomt. U moet Gods Zoon kennen; maar het moet dan wel de werkelijke Christus zijn, en niet een ander die ongelovigen en onwetenden van Hem hebben gemaakt.

Als u uw hoop vestigt op valse beloften en op een vervalst woord, dan misleidt u niet alleen uzelf wat uw hoop en bestemming betreft, maar – wat erger is – de god waarop u uw hoop vestigt zal niet God zijn zoals Hij Zich heeft geopenbaard, maar een eigen voortbrengsel – zelfbedrog, en dus een afgod, een idool, een ‘niets’. Als u gelooft dat er vele wegen zijn die naar dezelfde eindbestemming leiden, terwijl God door Jezus heeft gezegd: “Nauw is de poort en smal de weg, die naar het leven leidt”, dan richt u een valse god voor uzelf op. Als God zegt dat

het eeuwige leven Zijn geschenk is door Jezus Christus, de Heer, en Zijn getrouwen beloofd dat zij als koningen en priesters op aarde zullen heersen, maar u verkiest te geloven in een onsterfelijke ziel die bij de dood naar de hemel gaat, dan misleidt u niet alleen uzelf wat uw eigen natuur betreft, maar u kijkt ook tevergeefs uit naar een verzonnen toekomst, vertrouwend op een door mensen verzonnen god.

Vrede op aarde?

In 1913 werd in Den Haag het Vredespaleis in gebruik genomen. Het werd zo verrijkt met de kunstschaten van alle volken, dat het op de bezoeker niet zozeer de indruk van een paleis dan wel van een tempel maakt. Maar een tempel waarvan? Niet van God, al wordt het paleis gedomineerd door de gestalte van de 'Christus van de Andes'. Het is een tempel van het humanisme – van het geloof van de mens in zichzelf en zijn eigen idealen, van het verlangen van de mens naar een vrede die hij op zijn eigen voorwaarden nooit kan bereiken. Wanneer ik tussen dat gepolijste marmer en beschilderde glas, het beeldhouwwerk en de schilderijen sta, en terugkijk over de jaren sinds de opening, wordt ik vervuld met wrange ironie en diepe droefenis. Is er in de geschiedenis van de mensheid ooit een tijd geweest die zo beladen was met tirannie, oorlog, revolutie, terreur, wreedheid, geweld en dood als deze? Is er een periode geweest die zo vol was van oorlogen en oorlogsvoorbereidingen, en het koortsachtig uitvinden van allerlei middelen voor de vernietiging van anderen? De jaren die begonnen met hoop op vrede en licht naarmate de mens zou voortschrijden in de ontwikkeling van zijn beschaving, hebben geleid tot de waterstofbom, intercontinentale raketten, zelfgemaakte bommen, digitale oorlogsvoering, enzovoorts.

De god van het Vredespaleis is een afgod, een 'niets'. En als hij al zou bestaan, heeft hij zijn aanbidder in de steek gelaten. Lang geleden werd aangekondigd dat eer aan God in den hoge vooraf moet gaan aan vrede op aarde; en wanneer mensen "optrekken naar de berg van de HERE en naar het huis van de God van Jakob", zullen hun ogen niet gericht zijn op Den Haag maar op Jeruzalem, want daar, heeft God gezegd, zal Zijn rustplaats zijn en van daaruit zal Zijn vrede als een rivier over de aarde stromen (Jesaja 2:3; 11:10,32; 66:12).

Conclusie

De geschiedenis van onze generatie toont de rampzalige gevolgen van het oprichten van een zelfbedachte god in plaats van geloof in de God van de hemel. Als dit op wereldniveau al noodlottig is, dan in niet geringere mate voor het individu. Mensen zijn zondaars, en God rekent hun de rechtvaardigheid toe op grond van geloof in Hem. Alleen van wie Hem kennen en in Hem geloven kan gezegd worden: "Zalig zij, van wie de ongerechtigheden vergeven en van wie de zonden bedekt zijn. Welzalig de man, aan wie de HERE de zonde geenszins zal toerekenen".

Het geloof is de basis voor vergiffenis, omdat het een band scheidt tussen de mens en God en een basis verschaft van waaruit hij vernieuwd kan worden en de motivatie om die verandering teweeg te brengen. Door "versterkt te worden in zijn geloof" gaf Abraham "God eer" (Romeinen 4:20) op de enige manier waarop dat mogelijk is: hij vertrouwde "in de volle zekerheid, dat Hij bij machte was wat Hij beloofd had ook te volbrengen", en leefde in het licht van dat geloof.

U wordt niet behouden, gered van de eeuwige dood, door dingen met betrekking tot God te geloven, maar door in Hem te geloven en in niemand anders. De enige manier waarop u in God kunt geloven is door Hem op Zijn Woord te geloven; en om dat te doen moet u eerst uitzoeken wat dat Woord is en de zekerheid krijgen dát het Zijn Woord is. Wat u gelooft is niet zozeer belangrijk omdat het wenselijk is de feiten te kennen of zuiver te zijn in de leer; het is belangrijk omdat u, om het eeuwige leven te bereiken, God moet kennen en geloven. U kunt in een god geloven die u in uw eigen gedachten hebt gevormd. U kunt echter ook in God geloven in de werkelijke zin, alleen door Hem te kennen zoals Hij Zich heeft geopenbaard. Dit is iets dat u alleen kunt doen door Gods woorden en daden te leren kennen; dat moeten Gods woorden zijn en niet die van iemand anders.

11. Het dragen van het kruis

*Indien iemand achter Mij wil komen,
die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij. (Matteüs 16:21,24)*

Iemand die tot de kruisdood was veroordeeld, werd gedwongen zijn kruis naar de plaats van terechtstelling te dragen. Over Jezus staat geschreven: "Hij, zelf zijn kruis dragend, ging naar de zogenaamde Schedelplaats ... genaamd Golgotha" (Joh 19:17). Het lijden dat Jezus de uren daarvoor had doorgemaakt, had zijn krachten doen afnemen, en een voorbijganger, Simon van Cyrene, werd gedwongen om in plaats van Jezus het kruis te dragen.

Jezus wist vooraf dat Hij de kruisdood moest sterven. Ook toen Hij zijn discipelen voor de eerste keer aankondigde wat met Hem zou gebeuren, gaf Hij onmiddellijk aan wat Hij in gedachten had, hoewel Hij de woorden "gedood worden" gebruikte. "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij" (Mat 16:21,24). Bij de volgende aankondiging van zijn komende dood zei Hij openlijk dat Hij gekruisigd zou worden (Matteüs 20:19).

Jezus deed een beroep op zijn volgelingen kruisdragers te worden. Zij moesten Hem volgen en ook 'het kruis' opnemen. Wat bedoelde Hij daarmee? In de letterlijke betekenis is dit natuurlijk uitgesloten; al zijn discipelen zullen niet een houten paal moeten dragen om eraan opgehangen te worden. Het betekent ook niet je onthouden van bepaalde dingen die het leven veraangamen. Ook is het niet, zoals velen menen, je lot blijmoedig dragen, met als uitgangspunt 'ieder huis heeft zijn kruis'. Het is van groot belang te begrijpen wat Jezus echt bedoelde.

In aansluiting op het opnemen van het kruis, en als uitleg hiervan, vraagt Jezus van zijn volgelingen "zichzelf te verloochenen". Hij kent de neiging van de menselijke natuur de eigen wil te volgen. Zichzelf verloochenen betekent God op de troon van zijn leven plaats doen nemen, zodat de volgeling van Jezus met Hem kan zeggen: "niet mijn wil, maar de uwe geschiede".

Maar er is meer dan dat. Het eigen ik dient niet alleen verloochend maar ook veroordeeld te worden, en moet net als een ter dood veroordeelde het kruis dragen. Paulus heeft deze betekenis in gedachten, wanneer hij zegt dat "onze oude mens mede [met Christus] gekruisigd is, opdat aan het lichaam van de zonde zijn kracht zou ontnomen worden en wij niet langer slaven van de zonde zouden zijn" (Rom 6:6). Het eigen ik is 'de oude mens', het lichaam van de zonde. Dit is in de vereniging met Christus in de doop 'met Hem' gekruisigd, waardoor er een verandering van meester is gekomen: van zonde naar gerechtigheid. In deze

woorden "met Hem" brengt Paulus dezelfde gedachte tot uitdrukking als Jezus, wanneer Hij zegt: "(hij) volg Me". Er is sprake van een vereenzelving die voortvloeit uit de erkenning van Jezus als Vertegenwoordiger en Leidsman. Daarom doet de volgeling van Jezus in principe datgene wat Jezus in zijn kruisdood in werkelijkheid heeft gedaan. Het zondige vlees is verworpen; Gods Wet, Gods gerechtigheid is hooggehouden, terwijl het eigen ik werd onttroond. Paulus zegt het heel mooi, wanneer hij stelt dat Jezus "het God gelijk zijn niet als een roof heeft beschouwd, maar de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen en gehoorzaam is geworden tot de dood, ja, tot de kruisdood". Er ligt geen verdienste in de kruisdood op zich, maar in de kruisiging van Jezus, in zijn vrijwillig afleggen van zijn leven, ligt de rechtvaardiging van de goddelijke regel dat God soeverein moet zijn.

Achter de beeldtaal die Jezus gebruikte, toen Hij sprak over 'het kruis opnemen', liggen dus fundamentele waarheden, die uw positie ten opzichte van God bepalen, en blijkt tevens wat van u wordt gevraagd wanneer u Gods heil wilt ontvangen.

12. Doe dit tot mijn gedachtenis

Want zo dikwijls u dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt. (1 Korintiërs 11:26)

Op de vooravond van zijn kruisdood kwam Jezus met zijn discipelen bijeen om het jaarlijkse Pascha te vieren. Jezus gebruikte toen de gelegenheid om een nieuwe 'herinneringsmaaltijd' in te stellen voor zijn gemeente, die kort daarna door de apostelen gesticht zou worden.

Bij het aanreiken van het brood zei Jezus: "Dit is mijn lichaam", en van de beker waaruit zij allen moesten drinken: "Dit is het bloed van het nieuwe verbond". Op deze wijze stelde Hij deze voor als symbolen van het offer van zichzelf, dat Hij de volgende dag zou brengen.

"Doe dit tot mijn gedachtenis" is een van de laatste geboden van Christus tijdens zijn aardse leven. Bij diezelfde gelegenheid heeft Hij ook gezegd: "Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft" en: "U bent mijn vrienden, indien u doet, wat Ik u gebied" (Joh 14:21, 15:14).

Het Pascha

Toen de HERE Zijn volk Israël uit Egypte bevrijdde, stelde Hij het Pascha in, opdat het volk zijn 'geboortedag' regelmatig zou vieren. Gods voornemen was dat bij deze gelegenheid iedere generatie regelmatig Zijn grote heilsdaden van de uittocht vanuit de dwangarbeid in Egypte zou vieren, in dankbare gehoorzaamheid aan het gebod: "opdat u alle dagen van uw leven de dag van uw uittocht uit Egypte gedenkt" (Deut 16:3). Uit Psalm 78, bijvoorbeeld, kunnen we de sfeer van de viering proeven:

Wat wij gehoord hebben en weten, en onze vaders ons hebben verteld, dat willen wij voor hun kinderen niet verbergen; wij willen vertellen aan de volgende generatie de roemrijke daden van de HERE, zijn kracht en de wonderen die Hij gewrocht heeft ... opdat de volgende generatie zou kennen, de kinderen, die geboren zouden worden, dat zij zouden opstaan om ze te vertellen aan hun kinderen ... Voor de ogen van hun vaders deed Hij wonderen in het land Egypte, het veld van Zoan.

Bij de viering van het Pascha keek men niet alleen met heimwee terug naar een ver verleden, maar verkondigde juist de grootheid en genade van God, Die nog altijd als Koning over Israël regeerde. Op grond van Zijn grote heilsdaden bij de bevrijding uit Egypte, richtten de gelovigen zich op een nog rijkere verlossing in de eindtijd, wanneer Israël – na eeuwen verstrooid te zijn geweest over de gehele aarde – voorgoed in heerlijkheid in zijn land hersteld zou worden. Wie zou hieraan

kunnen twijfelen wanneer hij terugdacht aan de grote tekenen en wonderen waardoor Israël naar zijn beloofde erfenis werd gebracht?

Bent U het niet, die de zee hebt blootgelegd, de wateren van de grote diepte; die de diepte van de zee hebt gemaakt tot een weg, een doortocht voor verlossingen? De vrijgekochten van de HERE zullen terugkeren en met gejubel in Sion komen; eeuwige vreugde zal op hun hoofd wezen, blijdschap en vreugde zullen zij verwerven. (Jes 51:10,11)

De verlossing in Christus

Ten behoeve van zijn volk heeft ook Christus (tijdens dat Pascha) een herinneringsmaaltijd ingesteld. Het avondmaal is echter geen jaarlijkse viering, want Paulus' woorden: "Zo dikwijls u dit eet" duiden een veel regelmatig gebruik aan. De gewoonte van de vroege gemeente blijkt uit Handelingen 20:7: "En toen wij op de eerste dag van de week samengekomen waren om brood te breken ..."

Het Avondmaal heeft een directe parallel met het Pascha. De woorden van Paulus: "Want ook ons paaslam is geslacht: Christus" stellen deze parallel vast, evenals de woorden van Jezus in de bovenzaal: "Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed" (Luc 22:20). Bij de berg in de Sinaï had Mozes tot de Israëlieten gezegd: "Zie, het bloed van het verbond dat de HERE met u sluit", en daarbij spregde hij het bloed van dierenoffers op het volk. Door zijn offer, gesymboliseerd in de beker wijn, stelt Christus zijn volk in een verbondsrelatie met God die op een heel andere basis berust. De apostel Petrus heeft deze parallel voor ogen, wanneer hij zijn medegelovigen beschrijft als "de uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader, in heiliging door de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenging met het bloed van Jezus Christus" (1 Pet 1:2).

Jezus' leven van gehoorzaamheid, zijn vrijwillige offer van zichzelf in een kruisdood, en zijn opstanding tot eeuwig leven op de derde dag, waren gericht op een doel dat vergelijkbaar is met de uittocht uit Egypte: om een volk in de gezegende relatie tot God van een eeuwig verbond te brengen: "Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn". Christus is het geslachte Lam, wiens bloed gelovigen in Gods familie brengt volgens de belofte: "Ik zal u aannemen, en Ik zal u tot een Vader zijn en u zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Here, de Almachtige" (2 Kor 6:16,18).

Doop en avondmaal

In Zijn genade heeft God door middel van Zijn Zoon geboden twee eenvoudige, symbolische plechtigheden in acht te nemen: de doop en de Avondmaalsviering.

Door de doop vereenzelvigd de gelovige zich met Christus' dood en opstanding met alle ontzaglijke consequenties daarvan, en wordt hij opnieuw geboren tot nieuw leven als een kind van God.

In het breken van het brood vernieuwt hij die verbondenheid. Het brood is het zichtbare teken van de Heiland die voor hem gestorven en opgewekt is. De wijn drukt steeds de diepe waarheid uit, dat hij gekocht is met het kostbare bloed van Gods eniggeboren Zoon.

Wie weigert zich te laten dopen veronachtzaamt een duidelijk Goddelijk gebod. Even onontbeerlijk in het leven van een christen is de regelmatige (liefst elke week) en deelname aan brood en wijn, samen met medebroeders en zusters in Christus, in gehoorzaamheid aan het gebod van de Heiland: "Doe dit tot mijn gedachtenis".

13. De draden samengevlochten

Christus' oproep tot bekering

Toen Christus in het openbaar optrad deed Hij, evenals zijn wegbereider Johannes de Doper, een dringend beroep op zijn volk zich te bekeren. Hoewel Israël Gods verbondsvolk was, was een algehele verandering van levenswijze noodzakelijk, wilde het volk gespaard blijven bij dreigend onheil. "Als u zich niet bekeert, zult u allen eveneens omkomen" waarschuwde Christus. Toen het merendeel van zijn volksgenoten als een dood blok hout bleek te zijn, dat niet los te wrikken was, sprak Hij zijn verdriet uit tegenover de inwoners van de steden en dorpen in Galilea: "Wee u, Chorazin, wee u Bethsaida! Want indien in Tyrus en Sidon die krachten waren gebeurd, die in u gebeurd zijn, al lang zouden zij zich in zak en as bekeerd hebben" (Mat 11:21). Op dezelfde wijze uitte Hij zijn verdriet over het ongeloof van de inwoners van de hoofdstad Jeruzalem, toen Hij over haar weende en sprak van de tijd wanneer de stad verwoest zou worden, waarbij het merendeel van de inwoners vreselijk zou lijden en velen zouden sterven.

De oproep van de apostelen

Voordat het zover kwam deed de Heer nog een beroep op zijn volk zich te bekeren. Op de Pinksterdag wist Petrus velen ervan te overtuigen dat Christus de Heiland is. Op de vraag: "Wat moeten wij doen?" gaf hij als antwoord: "Bekeer u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden" (Hand 2:38). Hierop lieten enkele duizenden zich dopen. "En zij bleven volharden bij het onderwijs van de apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden" (vs. 42).

Gods uitnodiging bereikt de heidenwereld

Als gevolg van de zware vervolging die uitbrak, zwermde vele gelovigen uit naar de landen rondom Judea, en het duurde niet lang of zij maakten de heilsboodschap ook in de heidenwereld bekend. In Gods voorzienigheid werd de apostel Paulus hierbij ingeschakeld, en zijn redevoering in Athene geeft een voorbeeld van de evangelieverkondiging die steeds krachtiger in de steden van het Romeinse Rijk plaatsvond: "God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen; omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen, door een man, die Hij aangewezen heeft" (Hand 17:30,31).

De noodzaak van wedergeboorte

Christus had gezegd: "tenzij iemand wederom [opnieuw] geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien" (Joh 3:3). Deze boodschap hebben zijn predi-

kers overal in de heidenwereld bekendgemaakt. Een mens moet afscheid nemen van zijn vroegere levenswijze – met zijn afgoderij, menselijke verwachtingen en maatstaven – om opnieuw te beginnen in een nieuwe relatie met God. De doop in Christus is het door God aangewezen middel om van de oude bestaanswijze bevrijd en gereinigd te worden, en wordt daarom “het bad van de wedergeboorte” genoemd (Titus 3:5). De doop door onderdompeling markeerde voor alle gemeenteleden de overgang van het leven buiten tot het leven in Christus.

Persoonlijk geloof is onontbeerlijk

Toen de Heer Jezus zijn apostelen de taak oplegde het evangelie te verkondigen, zei Hij: “Ga heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie aan de gehele schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden” (Mar 16:15,16). De doop was de persoonlijke uiting van geloof in Christus, een geloof dat in eerste instantie betrekking had op Christus als Heiland en Koning. Zonder persoonlijk geloof zou de plechtigheid van de doop geen betekenis hebben: “zonder geloof is het onmogelijk (God) welgevallig te zijn” (Heb 11:6).

Wat geloof voor de vroege gemeente betekende, blijkt uit Paulus’ woorden: “Want indien u met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden [gered] worden; want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis [redding]” (Rom 10:9,10).

De doop in Christus

De doop in Christus is de door God gegeven wijze waarmee een gelovige zich met de Heiland kan vereenzelvigen. Gods genadige voornemen mensen eeuwig leven te schenken, werd voor het eerst in Christus gerealiseerd. De apostel Johannes zei: “En dit is het getuigenis: God heeft ons eeuwig leven gegeven en dit leven is in zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet” (1 Joh 5:11,12). Geloof alleen is onvoldoende: er moet de bereidwilligheid zijn zich met Christus te verenigen, om daarna deel te mogen hebben aan het heil dat Hij door zijn leven van gehoorzaamheid en zijn offerdood voor zichzelf en anderen heeft verworven.

Sterven en opstaan met Christus

In de doop legt een gelovige zijn vroegere leven af om opnieuw te beginnen. Zijn vroegere zonden zijn hem vergeven en hij leeft voortaan als iemand die door God is aangenomen als lid van Zijn familie. Hij leeft niet meer voor zichzelf, maar voor Hem die voor hem is gestorven en opgewekt: “In Hem bent ook u mede opgewekt [U die in Christus bent, is met Hem opgewekt] door het geloof aan de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt” (Kol 2:12).

Het Avondmaal

Tijdens de Paschaviering op de vooravond van zijn dood stelde Jezus een eenvoudige herinneringsmaal in voor zijn gemeente. Met brood en wijn moesten zijn discipelen Hem regelmatig gedenken. Van het begin af heeft de gemeente dit iedere week gedaan. Bij deze herinnering aan de wijze waarop Christus hem met God verzoend heeft met zijn kostbaar bloed, als van een onberispelijk en vlekkeloos lam, kijkt de gelovige tevens uit naar Christus' verschijning in heerlijkheid, als Hij komt om zijn volk te verlossen en een nieuw, onvergankelijk en onsterfelijk lichaam te schenken.

Overzicht van de Bijbelse beginselen aangaande de bekering, geloof, doop en discipelschap

Onjuiste en gebrekkige opvattingen van de Bijbelse boodschap en de voorwaarden op grond waarvan Gods gave van eeuwig leven ons wordt aangeboden komen dikwijls voor doordat men slechts aandacht heeft voor enkele teksten en aspecten. Er is veel aan gelegen de verscheidene aspecten hiervan te rubriceren om daardoor een ruim overzicht van het gehele onderwerp te krijgen, waarbij de bijzonderheden in het patroon als geheel passen. Hieronder treft u de voornaamste aspecten aan van wat Christus en zijn apostelen ons leren aangaande de beginselen van bekering, wedergeboorte en het nieuwe leven in Christus.

1. Jezus leerde dat bekering voorwaarde is voor het ingaan in zijn Koninkrijk.

"Van toen aan begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeer u, want het Koninkrijk van de hemel is nabij gekomen". (Mat 4:17)

"Voorwaar, Ik zeg u, wanneer u zich niet bekeert en wordt als de kinderen, zult u het Koninkrijk van de hemel voorzeker niet binnengaan". (Mat 18:3)

"En Hij riep de twaalf tot Zich en begon hen uit te zenden ... En zij vertrokken en predikten, dat zij zich zouden bekeren". (Mar 6:7,12)

"Maar als u zich niet bekeert, zult u allen eveneens omkomen". (Luc 13:3,5)

"En dat in zijn naam moest gepredikt worden tot bekering tot vergeving van zonden aan alle volken, te beginnen bij Jeruzalem". (Luc 24:47)

"Toen begon hij de steden, waarin de meeste krachten door Hem verricht waren, te verwijten, dat zij zich niet bekeerd hadden". (Mat 11:20)

"En Hij riep een kind tot Zich, plaatste dat in hun midden, en zei: Voorwaar, Ik zeg u, wanneer u zich niet bekeert en wordt als de kinderen, zult u het Koninkrijk van de hemelen voorzeker niet binnengaan". (Mat 18:2,3)

2. In gehoorzaamheid aan de opdracht van Jezus verkondigden de apostelen en hun medewerkers het evangelie van bekering aan Joden en heidenen.

"Bekeer u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden". (Hand 2:38)

"Kom dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd [uitgewist] worden". (Hand 3:19)

"En toen zij dit gehoord hadden, kwamen zij tot rust en verheerlijkten God Zo heeft God ook de heidenen de bekering tot leven geschonken". (Hand 11:18)

“Wij verkondigen u, dat u zich van dit ijdel bedrijf moet bekeren tot de levende God, die de hemel, de aarde, de zee en al wat erin is gemaakt heeft”. (Hand 14:15)

“Zij (Paulus en Barnabas) bereidden met hun verhaal van de bekering van de heidenen alle broeders grote blijdschap”. (Hand 15:3)

“God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van onwetendheid, heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen, omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een man, die Hij aangewezen heeft”. (Hand 17:30,31)

“... hoe ik niets nagelaten heb van [dus: alles gedaan heb wat] wat nuttig was om u te verkondigen en te leren in het openbaar en binnenshuis, Joden en Grieken betuigende zich te bekeren tot God en te geloven in onze Heer Jezus Christus”. (Hand 20:20,21)

“U verkiezende uit dit volk en de heidenen, waarheen Ik u zend, om hun ogen te openen tot bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van de satan tot God, opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij”. (Hand 26:17,18)

“... hoe u zich van de afgoden tot God bekeerd hebt, om de levende en waarachtige God te dienen”. (1 Tes 1:9)

“Laten wij daarom het eerste onderwijs aangaande Christus laten rusten en ons richten op het volmaakte, zonder opnieuw het fundament te leggen van bekering van dode werken”. (Heb 6:1)

“De Here talmt niet [wacht niet af] met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig [geduldig] ten opzichte van u, omdat Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen”. (2 Pet 3:9)

“En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat wie het hoort zeggen: Kom! En laat wie dorst heeft komen, en laat wie wil het levende water kosteloos nemen”. (Op 22:17)

3. De bekering die tot redding leidt, komt alleen door geloof in het evangelie.

“Want zó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven zal hebben ... Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God”. (Joh 3:16,18)

“Jezus riep en zei: Wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij, maar in Hem, die Mij gezonden heeft”. (Joh 12:44)

"En allen, die tot het geloof gekomen en bijeen vergaderd waren, hadden alles gemeenschappelijk". (Hand 2:44)

"En de menigte van hen, die tot het geloof gekomen waren, was één van hart en ziel". (Hand 4:32)

"En de hand van de Here was met hen, en een groot aantal kwam tot het geloof en bekeerde zich tot de Here". (Hand 11:21)

"Door wie (Christus) wij de genade en het apostelschap ontvangen hebben om gehoorzaamheid van het geloof te bewerken voor zijn naam onder alle heidenen". (Rom 1:5)

"Want ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht van God tot behoud [redding] voor een ieder die gelooft, eerst voor de Jood, maar ook voor de Griek. Want gerechtigheid [rechtvaardigheid] van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven staat: De rechtvaardige zal uit geloof leven". (Rom 1:16,17)

"Indien u met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden [gered] worden; want met het hart gelooft men tot gerechtigheid [rechtvaardigheid] en met de mond belijdt men tot behoudenis [redding]. Immers het schriftwoord zegt: Een ieder die op Hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen". (Rom 10:9-11)

"Want u bent allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus". (Gal 3:26)

"In Hem bent ook u, nadat u het woord van de waarheid, het evangelie van uw behoudenis [redding], hebt gehoord; in Hem bent u, toen u gelovig werd, ook verzegeld met de heilige Geest van de belofte". (Efez 1:13)

"Want door genade bent u behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God, niet uit werken, opdat niemand zou roemen". (Efez 2:8)

"Het geloof nu is de zekerheid van de dingen, die men hoopt, en het bewijs van de dingen, die men niet ziet. Want door dit geloof is aan de ouden een getuigenis gegeven ... maar zonder geloof is het onmogelijk Hem welgevallig te zijn. Want wie tot God komt moet geloven, dat Hij bestaat en een beloner is van wie Hem ernstig zoeken". (Heb 11:1,2,5,6)

"... als wedergeboren, en niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God ... Dit nu is het woord, dat u als evangelie verkondigd is". (1 Pet 1:23,25)

4. Dit geloof moest beleden worden door de doop in Christus.

"Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien ... tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnen-

gaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest". (Joh 3:3,5,6)

"Ga dan heen, maak alle volken tot mijn discipelen en doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest en leer hen onderhouden alles wat Ik u bevolen heb". (Mat 28:19)

"Ga heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie aan de gehele schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden". (Mar 16:15,16)

5. Alle leden van de gemeente werden als gelovige volwassenen gedoopt.

(Joden in Jeruzalem) "Bekeer u en laat een ieder van u zich dopen op de naam van Jezus Christus tot vergeving van uw zonden ... Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen, en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd". (Hand 2:38,41)

(Samaritanen) "Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk Gods en de naam van Jezus Christus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen. En ook Simon zelf [een 'tovenaar'] kwam tot geloof, en na gedoopt te zijn, bleef hij voortdurend bij Filippus". (Hand 8:12,13)

(De kamerling) "En de kamerling zei: Zie, daar is water; wat is ertegen, dat ik gedoopt word? En hij antwoordde en zei: Indien u met uw gehele hart gelooft, is het geoorloofd. En hij antwoordde en zei: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is. En hij liet de wagen stilhouden en beiden daalden af in het water, zowel Filippus als de kamerling, en hij doopte hem". (Hand 8:36-38)

(Paulus) "... hij kon weer zien, en hij stond op en werd gedoopt." (Hand 9:18); "En nu, wat aarzelt u nog? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van zijn naam". (Hand 22:16)

(Cornelius en huisgenoten) "Toen merkte Petrus op: Zou iemand het water kunnen weren, om dezen te dopen, die evenals wij de heilige Geest hebben ontvangen? En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus." (Hand 10:47,48)

(Lydia) "En de Heer opende haar hart, zodat zij aandacht schonk aan wat door Paulus gezegd werd. En toen zij gedoopt was en haar huis ..." (Hand 16:14,15)

(De gevangenebewaarder in Filippi) "En zij spraken het woord van God tot hem in aanwezigheid van allen, die in zijn huis waren. En in datzelfde uur van de nacht nam hij hen mee om hun striemen af te wassen en hij liet zichzelf en al de zijnen onmiddellijk dopen". (Hand 16:32,33)

(Korintiërs) "En Crispus, de overste van de synagoge, kwam tot geloof in de Heer met zijn gehele huis, en vele van de Korintiërs, die hem hoorden, geloofden en lieten zich dopen". (Hand 18:8)

(Efeziërs) "En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Heer Jezus". (Hand 19:5)

(Romeinen) "Of weet u niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn ..." (Rom 6:3)

(Galaten) "Want u allen, die in Christus gedoopt bent, hebt u met Christus bekleed. Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: u allen bent immers één in Christus Jezus." (Gal 3:27,28); "Als tegenbeeld daarvan redt u nu de doop, die niet is een afleggen van lichamelijke onreinheid, maar een bede van een goed geweten tot God". (1 Pet 3:21)

(Titus) "Maar toen de goedertierenheid en menselijkheid van onze Heiland en God verscheen, heeft Hij, niet om werken van gerechtigheid, die wij zouden gedaan hebben, maar naar zijn ontferming ons gered door het bad van de wedergeboorte en van de vernieuwing door de heilige Geest". (Titus 3:4,5)

6. Het afdalen in het waterbad van de doop symboliseert een sterven met Christus.

"Of weet u niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood ... Want indien wij samengegroeid zijn met wat gelijk is aan zijn dood ... dit weten wij immers, dat onze oude mens medegekruisigd [met Christus gekruisigd] is, opdat aan het lichaam van de zonde zijn kracht zou ontnomen worden en wij niet langer slaven van de zonde zouden zijn ... Indien wij dan met Christus gestorven zijn ... Want wat zijn dood betreft, is Hij voor de zonde eens voor altijd gestorven ... Zo moet het ook voor u vaststaan, dat u wél dood bent voor de zonde ... stel u in de dienst van God, als mensen, die dood zijn geweest". (Rom 6.3-13)

"In Hem bent u ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam van vlees, in de besnijdenis van Christus, omdat u met Hem begraven bent in de doop". (Kol 2:11)

"... omdat wij tot het inzicht gekomen zijn, dat één voor allen gestorven is. Dus zijn zij allen gestorven. En voor allen is Hij gestorven, opdat zij, die leven, niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen gestorven en opgewekt is". (2 Kor 5:14,15)

7. Wanneer de gelovige uit het water komt waarin hij ondergedompeld is geweest, stelt dit een opstaan met Christus tot nieuwheid van leven voor.

"... opdat, zoals Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit van de Vader, zo ook wij in nieuwheid van leven zouden wandelen ... zullen wij het ook zijn met wat gelijk is aan zijn opstanding ... geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven omdat wij weten, dat Christus nu Hij uit de doden is opgewekt, niet meer

sterft: de dood voert geen heerschappij meer over Hem ... wat zijn leven betreft, leeft Hij voor God. Zo moet het ook voor u vaststaan, dat u wel dood bent voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus ... vrijgemaakt van de zonde, bent u in dienst gekomen van de gerechtigheid ... Daarom, mijn broeders, bent ook u dood voor de wet door het lichaam van Christus om het eigendom te worden van een ander, van Hem, die uit de doden opgewekt is, opdat wij voor God vrucht zouden dragen". (Rom 6:4-11,18; 7.4)

"In Hem bent u ook mede opgewekt [U die in Christus bent, is met Hem opgewekt] door het geloof aan de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt". (Kol 2:12).

8. Nadat hij in Christus gedoopt is, draagt diens navolger de verantwoordelijkheid de symbolische betekenis van de doop tot uitdrukking te brengen in een dagelijkse verloochening van zichzelf en het aanleren van een nieuwe gezindheid en levenswijze.

"Toen zei Jezus tot zijn discipelen: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij. Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen, maar ieder, die zijn leven verloren heeft omwille van Mij, die zal het vinden. Want wat zou het een mens baten, als hij de gehele wereld won, maar schade leed aan zijn ziel?". (Mat 16:24-26)

"Maar doe de Heer Jezus Christus aan en wijd geen zorg aan het vlees, zodat begeerten worden opgewekt". (Rom 13:14)

"Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen". (2 Kor 5:17)

"Want besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is". (Gal 6:15)

"Want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God vooraf bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen". (Efez 2:10)

"... dat u, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve [naar de vernietiging] gaat, naar zijn misleidende begeerten, dat u verjongd wordt door de geest van uw denken, en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid". (Efez 4:22-24)

"Indien u met Christus afgestorven bent aan de wereldgeesten [de leerbeginselen van de wereld – Canisius vertaling] waarom laat u zich, alsof u in de wereld leefde, geboden opleggen ... Indien u dan met Christus opgewekt bent, zoek de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand van God ... Want u bent gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God. Wanneer Christus

verschijnt, die ons leven is, zult u ook met Hem verschijnen in heerlijkheid". (Kol 2:20; 3:1-4)

"Lieg niet meer tegen elkaar, omdat u de oude mens met zijn praktijken afgelegd, en de nieuwe aangedaan hebt, die vernieuwd wordt tot volle kennis naar het beeld van zijn Schepper". (Kol 3:9,10)

9. Er zijn twee Griekse werkwoorden die met 'dopen' worden vertaald:

Bapto: betekent indopen, en komt in het Nieuwe Testament drie keer voor: "opdat hij de top van zijn vinger in water dope" (Luc 16:24); "voor wie Ik het stuk brood indoop" (Joh 13:26); "Hij was bekleed met een kleed, dat in bloed geverfd was." (Op 19:13)

Baptizo: de intensieve vorm, betekent 'onderdompelen' (van schepen 'zinken'). Het woord wordt in Marcus 7:3 en 4 gebruikt voor het wassen van het gehele lichaam, terwijl een geheel ander woord (*nipto*) wordt gebruikt voor het wassen van een deel van het lichaam. Dit woord *baptizo* wordt gebruikt in de Septuaginta (de Griekse vertaling van het Oude Testament) wanneer in 2 Koningen 5:14 van Naäman wordt gezegd: "hij dompelde zich zeven keer onder in de Jordaan", en in Jesaja 21:4 in figuurlijke zin, met de betekenis van overstelpt worden: "schrik overvalt mij". In figuurlijke zin duidde 'dopen' een overstelpt worden door rampen of lijden aan, een beeld ontleend aan de Psalmen (bijvoorbeeld Psalm 42:8; 62:2). Zo zei Jezus dus betreffende al het lijden dat Hem in Jeruzalem wachtte: "Ik moet gedoopt worden met een doop, en hoe beklemt het Mij, totdat het volbracht is" (Luc 12:50; vergelijk Mar 10:38). Met dit woord wordt in het Nieuwe Testament de doop als onderdompeling aangegeven.

10. De twee overeenkomstige zelfstandige naamwoorden:

Baptismos, dat op drie plaatsen voorkomt, duidt de wassingen van het Joodse ritueel aan: 'het onderdompelen van bekeraars' enzovoorts (Marcus 7:4); 'wassingen' (Hebreeën 9:10); 'dopen' (Hebreeën 6:2).

Baptisma wordt gebruikt voor de doop van Johannes en de doop in Christus, evenals voor het overstelpt worden door lijden (Matteüs 20:22,23; Lucas 12:50). De vier plaatsen waar van de christelijke *baptisma* gesproken wordt zijn: "Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood" (Rom 6:4); "daar u met Hem begraven bent in de doop" (Kol 2:12); "één Heer, één geloof, één doop" (Efez 4:5); "Als tegenbeeld daarvan redt u nu de doop" (1 Pet 3:21).